

Годишен отчет

2016

Доклад на ръководството за годината, приключваща на 31 декември 2016 г.	2
Финансов отчет на ЕЦБ	20
Баланс към 31 декември 2016 г.	20
Отчет за приходите и разходите за годината, приключваща на 31 декември 2016 г.	22
Счетоводна политика	23
Приложения към баланса	32
Задбалансови инструменти	51
Приложение към отчета за приходите и разходите	54
Доклад на независимите одитори	61
Бележка относно разпределянето на печалби/загуби	65

Доклад на ръководството за годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

1 Предназначение на доклада на ръководството на ЕЦБ

ЕЦБ е част от Евросистемата, чиято първостепенна цел е да поддържа ценова стабилност. Както е посочено в Устава на ЕСЦБ, основните задачи на ЕЦБ са да провежда паричната политика на Европейския съюз, да осъществява валутни операции, да управлява официалните резерви в чуждестранна валута на държавите от еврозоната и да подпомага гладкото функциониране на платежните системи.

Освен това ЕЦБ отговаря за ефикасното и последователно функциониране на единния надзорен механизъм (ЕНМ) с оглед на осъществяването на инвазивен и ефикасен банков надзор, като по този начин допринася за сигурността и устойчивостта на банковата система и за стабилността на финансовата система.

Като се има предвид, че дейностите и операциите на ЕЦБ се извършват в изпълнение на нейните цели на политиката, финансовият ѝ резултат би следвало да се разглежда успоредно с дейностите ѝ по политиката. В този смисъл докладът на ръководството е неделима част от годишния отчет на ЕЦБ, тъй като предоставя на читателите информация за контекста, в който се извършва дейността на ЕЦБ, и за ефекта от нейните основни дейности и операции върху рисковете, пред които е изправена, и върху финансовия ѝ отчет.¹

Докладът предоставя също така информация за финансовите ресурси на ЕЦБ, както и за основните процеси, свързани с изготвянето на финансовия ѝ отчет.

2 Основни процеси и функции

Вътрешните процеси на ЕЦБ осигуряват качеството и точността на информацията, включена в нейните финансови отчети. Освен това в прилагането на решенията по политиките, което оказва значително въздействие върху отчетените данни, участват редица ключови функционални звена.

¹ Финансовият отчет включва баланса, отчета за приходите и разходите и свързаните с тях приложения. Годишният отчет включва финансовия отчет, доклада на ръководството, доклада на независимите одитори и бележката относно разпределянето на печалби/загуби.

2.1 Механизми за контрол в рамките на организационните звена

В рамките на структурата за вътрешен контрол на ЕЦБ всяко структурно звено отговаря за управлението на собствените си операционни рискове и за прилагането на мерки за контрол, така че да се осигури ефективност и ефикасност на работата и точност на информацията, която се включва във финансовите отчети на ЕЦБ. Изпълнението на бюджета също е отговорност и задължение за отчетност преди всичко на отделните структурни звена.

2.2 Бюджетни процеси

Отдел „Бюджетиране и контрол“ в генерална дирекция „Финанси“ разработва, подготвя и наблюдава бюджета в съответствие със стратегическите приоритети, зададени от Управителния съвет и Изпълнителния съвет. Тези задачи се изпълняват в сътрудничество със структурните звена, като се прилага принципът на разделение.² Отдел „Бюджетиране и контрол“ също така осигурява планиране и контрол на ресурсите, извършва анализ за разходите и ползите и инвестиционен анализ за проектите на ЕЦБ и дава принос за тези процеси в проекти на ЕЦБ в съответствие с договорените рамки. Разходването съобразно одобрените бюджети се наблюдава на редовни интервали от Изпълнителния съвет, като той взема предвид препоръките на отдел „Бюджетиране и контрол“ под насоките на главния директор по услугите, и от Управителния съвет със съдействието на Бюджетния комитет (BUCOM). Съгласно член 15 от Процедурния правилник на ЕЦБ Бюджетният комитет подпомага Управителния съвет, като извършва оценка на годишния проектобюджет на ЕЦБ и на исканията на Изпълнителния съвет за допълнително бюджетно финансиране, преди те да бъдат представени за одобрение на Управителния съвет.

2.3 Управление на портфейлите

ЕЦБ държи деноминирани в евро ценни книжа за целите на паричната политика, придобити по програмата за пазарите на ценни книжа, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа, програмата за закупуване на активи на публичния сектор и трите програми за закупуване на обезпечени облигации.³ Целта на тези програми⁴ е да се засили допълнително нерестриktivността на паричните и финансовите условия, като по този начин

² Принципът на разделение е свързан с изискването, определено в Регламента за ЕНМ, ЕЦБ да изпълнява надзорните си задачи отделно и без да се засягат задачите ѝ, свързани с паричната политика, и всякакви други задачи.

³ ЕЦБ не държи активи по стартиралата на 8 юни 2016 г. програма за закупуване от корпоративния сектор. Покупките по нея се извършват от шест НЦБ от името на Евросистемата.

⁴ В момента ЕЦБ придобива ценни книжа по третата програма за закупуване на обезпечени облигации, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и програмата за закупуване на активи на публичния сектор. Прекратени са покупките по първите две програми за закупуване на обезпечени облигации и по програмата за пазарите на ценни книжа.

се подпомогне връщането на темпа на инфлация към равнища под, но близо до 2% в средносрочен план. Покупките по тези програми се основават на решенията на Управителния съвет за общите месечни покупки на Евросистемата и за тях се прилагат предварително определени критерии за допустимост.

Наред с това ЕЦБ има портфейл от чуждестранни резерви, който се състои от щатски долари, японски йени, злато и специални права на тираж, както и деноминиран в евро инвестиционен портфейл от собствени средства.

Предназначението на чуждестранните резерви на ЕЦБ е да се финансират потенциални интервенции на валутния пазар. Това предназначение определя целите от най-висок порядък в управлението на портфейла, които, по ред на своята приоритетност, са ликвидност, сигурност и възвръщаемост. Инвестирането на чуждестранните резерви на ЕЦБ се управлява от централизирано функционално звено за управление на риска, а инвестиционните операции се извършват децентрализирано. За портфейлите в щатски долари и японски йени Управителният съвет определя стратегически референтен портфейл въз основа на предложение от функционалното звено за управление на риска в ЕЦБ. След това мениджърите на портфейли в ЕЦБ разработват тактическите референтни портфейли. Въз основа на тях мениджърите на портфейли в националните централни банки (НЦБ) изпълняват фактическите позиции.

Предназначението на портфейла на ЕЦБ от собствени средства, който се състои от деноминирани в евро активи, е да осигурява приходи, които да допринасят за финансирането на оперативните разходи на ЕЦБ, несвързани с изпълнението на надзорните ѝ задачи.⁵ В този смисъл целта на управлението на портфейла от собствени средства е максимализиране на възвръщаемостта при редица ограничения, свързани с риска.

Освен това финансовите средства, свързани с пенсионните програми на ЕЦБ, се инвестират в портфейл под външно управление.

2.4 Функционални звена за проследяване на финансовия риск

Дирекция „Управление на риска“ в ЕЦБ предлага политики и процедури, които осигуряват подходящо равнище на защита срещу финансови рискове във връзка с портфейлите на ЕЦБ от ценни книжа по паричната политика, портфейла от чуждестранни резерви и деноминирания в евро инвестиционен портфейл от собствени средства. Освен това Комитетът за управление на риска (RMC), съставен от експерти от централните банки от Евросистемата, подпомага органите за вземане на решения при осигуряването на подходящо равнище на защитеност на Евросистемата, включително на ЕЦБ. Това се

⁵ Разходите на ЕЦБ по изпълнението на надзорните ѝ задачи се възстановяват чрез заплащането от поднадзорните лица на годишни надзорни такси.

постига, като се управляват и контролират финансовите рискове, произтичащи от пазарните операции. Във връзка с тези дейности Комитетът за управление на риска, наред с всичко останало, допринася и за наблюдението, измерването и отчитането на финансовите рискове в баланса на Евросистемата, включително ЕЦБ, и за определянето и разглеждането на свързаните с тези дейности методологии и рамки.

2.5 Изготвяне на финансовия отчет на ЕЦБ

Финансовият отчет на ЕЦБ се изготвя съгласно принципите, определени от Управителния съвет. Процесът на създаването и одобряването на финансовия отчет на ЕЦБ, предхождащ неговото публикуване, е илюстриран в графиката по-долу.

Отдел „Финансова отчетност“ в генерална дирекция „Финанси“ отговаря за изготвянето на финансовия отчет в сътрудничество с други структурни звена, както и за осигуряване на своевременното предаване на цялата свързана документация на одиторите и на органите за вземане на решения.

Финансовият отчет на ЕЦБ се проверява от независими външни одитори, препоръчани от Управителния съвет и одобрени от Съвета на ЕС.⁶ Задължението на външните одитори е да изразят становище дали финансовият отчет представя вярно и достоверно финансовото състояние на ЕЦБ и резултатите от операциите ѝ, в съответствие със счетоводната политика, определена от Управителния съвет. Във връзка с това външните одитори преглеждат счетоводните регистри и сметките на ЕЦБ, правят оценка на адекватността на прилаганите механизми за вътрешен контрол при изготвянето и представянето на финансовия отчет и оценяват уместността на прилаганата счетоводна политика.

Процесите за финансово отчитане и финансовият отчет на ЕЦБ могат да бъдат обект и на вътрешни одити. Всички доклади на дирекция „Вътрешен одит“, които могат да включват препоръки към съответните структурни звена, се предоставят на Изпълнителния съвет.

Комитетът на ЕЦБ по активите и пасивите (ALCO), който се състои от представители на различни структурни звена в ЕЦБ, систематично наблюдава и

⁶ С цел да се засили общественото доверие по отношение на независимостта на външните одитори на ЕЦБ се прилага принципът на ротация на одиторските фирми през период от пет години.

оценява всички фактори, които могат да окажат влияние върху баланса и отчета за приходите и разходите на ЕЦБ. Той извършва преглед на финансовия отчет и свързаните документи, преди те да бъдат предадени на Изпълнителния съвет за одобрение.

След като Изпълнителният съвет разреши публикуването им, финансовият отчет заедно със становището на външния одитор и цялата свързана документация се предават за преглед от Комитета за одит⁷, преди да бъдат одобрени от Управителния съвет. Комитетът за одит подпомага Управителния съвет по отношение на задълженията му, свързани, наред с всичко останало, с достоверността на финансовата информация и надзора върху вътрешните механизми за контрол. Във връзка с това Комитетът за одит подлага на оценка финансовия отчет на ЕЦБ и преценява дали той дава вярна и достоверна представа и дали е съставен съгласно одобрените счетоводни правила. Също така той разглежда всякакви значими въпроси, свързани със счетоводното и финансовото отчитане, които биха могли да окажат въздействие върху финансовите отчети на ЕЦБ.

Финансовият отчет на ЕЦБ, докладът на ръководството и бележката относно разпределянето на печалби/загуби се одобряват от Управителния съвет през февруари всяка година и веднага след това се публикуват заедно с одиторския доклад.

3 Управление на риска

Управлението на риска е особено важна част от дейностите на ЕЦБ и се извършва посредством постоянен процес на идентифициране, оценка, редуциране и наблюдение на риска. В таблицата по-долу са представени основните рискове, на които е изложена ЕЦБ, техните източници и приложимите рамки за управление на риска. Повече подробности са представени в следващите раздели.

⁷ Комитетът за одит се състои от петима членове: заместник-председателя на ЕЦБ, двама управители на НЦБ от еврозоната и двама външни членове, избрани измежду високопоставени служители с опит в централнобанковата дейност.

Рискове, на които е изложена ЕЦБ

Риск	Компоненти	Видове риск	Източник на риска	Рамка за контрол на риска
Финансови рискове	Кредитен риск ¹	Риск от кредитно неизпълнение	<ul style="list-style-type: none"> • наличности в чуждестранни резерви • деноминирани в евро инвестиционен портфейл • наличности от ценни книжа по паричната политика 	<ul style="list-style-type: none"> • критерии за допустимост • лимити на експозициите • диверсификация • обезпечаване • наблюдение на финансовите рискове
		Риск от миграция на кредитния рейтинг	<ul style="list-style-type: none"> • наличности в чуждестранни резерви • деноминирани в евро инвестиционен портфейл 	
	Пазарен риск	Валутни и стокови рискове ²	<ul style="list-style-type: none"> • наличности в чуждестранни резерви • наличности от злато 	<ul style="list-style-type: none"> • диверсификация • сметки за преценка • наблюдение на финансовите рискове
		Лихвен риск ³ (i) спад на пазарните стойности ----- (ii) намаление на нетните приходи от лихви	<ul style="list-style-type: none"> • наличности в чуждестранни резерви • деноминирани в евро инвестиционен портфейл <ul style="list-style-type: none"> • Баланс на ЕЦБ като цяло 	<ul style="list-style-type: none"> • лимити на пазарния риск • политики за разпределение на активи • сметки за преценка • наблюдение на финансовите рискове <ul style="list-style-type: none"> • политики за разпределение на активи • наблюдение на финансовите рискове
	Ликвиден риск ⁴		<ul style="list-style-type: none"> • наличности в чуждестранни резерви 	<ul style="list-style-type: none"> • политики за разпределение на активи • лимити на ликвидност • наблюдение на финансовите рискове
	Операционен риск ⁵		<ul style="list-style-type: none"> • работна сила, човешки ресурси и политики по отношение на персонала • вътрешно управление и бизнес процеси • системи • външни събития 	<ul style="list-style-type: none"> • идентифициране, подлагане на оценка, предприемане на действия, отчитане и наблюдение на операционните рискове • рамка за управление на операционния риск, включително политика на толерантност към риск • рамка за управление на непрекъсваемостта на работните процеси • рамка за управление на кризи

1) **Кредитен риск** е рискът от финансови загуби поради „свързано с неизпълнение събитие“, което произтича от неизпълнението от страна на длъжник (контрагент или емитент) да изплати навреме финансовите си задължения, или поради промяна на цената на финансови активи след влошаване на кредитното им качество и рейтинг.
 2) **Валутни и стокови рискове** са рисковете от финансови загуби от а) позиции, деноминирани в чуждестранна валута, поради колебания в обменните курсове и б) наличности в стоки поради колебания в техните пазарни цени.
 3) **Лихвен риск** е рискът от финансови загуби поради неблагоприятни промени на лихвените проценти, които водят до 1) спад в оценката по пазарна стойност на финансовите инструменти или до 2) отрицателно въздействие върху нетните приходи от лихви.
 4) **Ликвиден риск** е рискът от финансови загуби поради невъзможност да се продаде актив на пазарна цена в подходящ срок.
 5) **Операционен риск** е рискът от отрицателно въздействие върху финансовото състояние, дейността или репутацията в резултат от действията на хора, неадекватно прилагане или срив на вътрешното управление и бизнес процесите, срив на системите, върху които са изградени процесите, или външни събития (например природни бедствия или външни нападения).

3.1 Финансови рискове

Финансовите рискове възникват от основните дейности на ЕЦБ и свързаните с тях експозиции. ЕЦБ взема решения относно разпределението на активите и въвежда целесъобразни рамки за управление на риска, като взема предвид конкретните и общите цели на различните портфейли и финансовите експозиции, както и предпочитанията на нейните органи за вземане на решения по отношение на рисковете.

Финансовите рискове могат да бъдат количествено определени чрез използване на редица измерители на риска. ЕЦБ прилага разработени на вътрешно ниво техники за оценка на риска, които използват рамка за съвместна симулация на пазарния и кредитния риск. Основните концепции, техники и допускания при моделирането, които са в основата на количествените измерители на риска, се опират на пазарни стандарти и на налични пазарни данни.

С цел да се получи задълбочена представа за потенциални рискови събития, които могат да възникнат с различна честота и да бъдат различно тежки, и за да се избегне зависимостта от единствен измерител на риска, ЕЦБ използва основно два вида статистически измерители на риска – стойност под риск (VaR) и очакван недостиг,⁸ изчислени за различни доверителни вероятности в едногодишен срок. Тези измерители на риска не отчитат: а) ликвидния риск по портфейлите на ЕЦБ, особено по наличностите ѝ от валутни резерви, и б) дългосрочния риск от намаление на нетните приходи от лихви на ЕЦБ. По тази причина и за да могат тези статистически инструменти за оценка на риска да се тълкуват по-пълноценно и да бъдат допълнени, ЕЦБ също така извършва редовно анализи на чувствителността и на стрес сценарии и съставя дългосрочни прогнози за експозициите и приходите.

Измерени по VaR с доверителна вероятност 95% за едногодишен хоризонт, към 31 декември 2016 г. финансовите рискове по съвкупността от всички портфейли на ЕЦБ възлизат на 10,6 млрд. евро – с 0,6 млрд. евро повече спрямо оценката на риска към 31 декември 2015 г. Увеличението се дължи главно на нарасналата стойност на наличностите на ЕЦБ от злато в резултат от поскъпването му през 2016 г. Допълнителният риск е редуциран чрез увеличаване на съответните сметки за преоценка.

3.1.1 Кредитен риск

Рамките за контрол и лимитите на риска, които ЕЦБ използва, за да управлява своя профил на кредитен риск, варират според вида операция, отразявайки

⁸ VaR се дефинира като максималната загуба, която според статистически модел няма да бъде надхвърлена с дадена степен на вероятност (доверителна вероятност). Очакваният недостиг е вероятно претеглена средна загуба в сценариите, надхвърлящи прага на VaR с дадена доверителна вероятност.

политиката или инвестиционните цели на различните портфейли и рисковите характеристики на базовите активи.

Кредитният риск, поразен от чуждестранните резерви на ЕЦБ, е нисък, тъй като те са инвестирани в активи с високо кредитно качество.

Предназначението на деноминирания в евро портфейл от собствени средства е да осигурява на ЕЦБ приходи, които да допринасят за финансиране на операционните ѝ разходи, несвързани с изпълнението на надзорните ѝ задачи, като същевременно да запазва инвестирания капитал. Ето защо за тези наличности свързаните с възвръщаемост съображения играят сравнително по-голяма роля при разпределението на активите и рамката за контрол на риска, отколкото за портфейла от чуждестранни резерви на ЕЦБ. Въпреки това кредитният риск по отношение на тези наличности се поддържа на ниски нива.

Ценните книжа, придобити за целите на паричната политика, се оценяват по амортизирана стойност, подлежаща на обезценка, ето защо всякаква свързана с тези ценни книжа миграция на кредитен рейтинг не засяга пряко финансовия отчет на ЕЦБ. Тези ценни книжа обаче остават изложени на риск от кредитно неизпълнение, който се поддържа в границите на толерантност по отношение на риска в ЕЦБ посредством прилаганата рамка за управление на риска.

3.1.2 Пазарен риск

При управлението на наличностите на ЕЦБ най-значителните видове пазарен риск, на които тя е изложена, са валутният и стоковият (свързан с цената на златото). ЕЦБ е изложена също и на лихвен риск.

Валутни и стокови рискове

Валутните и стоковите рискове са най-значими в профила на финансовия риск на ЕЦБ. Това се дължи на размера на нейните резерви в чуждестранна валута (които се състоят основно от резерви в щатски долари) и наличности от злато, както и на високата колебливост на валутните курсове и цената на златото.

Предвид ролята на златото и чуждестранните резерви в паричната политика ЕЦБ няма за цел да премахне валутните и стоковите рискове. Те практически се редуцират от диверсификацията на наличностите в различни валути и злато.

Съгласно правилата на Евросистемата сметките за преценка на златото и щатския долар, които към 31 декември 2016 г. възлизат съответно на 13,9 млрд. евро (спрямо 11,9 млрд. евро през 2015 г.) и 12,0 млрд. евро (спрямо 10,6 млрд. евро през 2015 г.), могат да се използват за неутрализиране на въздействието от бъдещи неблагоприятни промени в цената на златото и обменния курс на долара, като по този начин да се смекчи и дори предотврати всякакъв ефект върху отчета на ЕЦБ за приходите и разходите.

Лихвен риск

Чуждестранните резерви на ЕЦБ и портфейлите от деноминирани в евро собствени средства се инвестират главно в ценни книжа с фиксиран доход. Те се подлагат на преоценка по пазарна цена и следователно са изложени на пазарен риск, произтичащ от промените в лихвените проценти. Този пазарен лихвен риск се управлява посредством политики за разпределяне на активите и лимити за пазарен риск.

Лихвеният риск, възникващ от наличностите на ЕЦБ от чуждестранни резерви, е нисък, тъй като те се инвестират главно в активи с относително по-кратък матуритет, за да се запазва по всяко време пазарната стойност на резервите в чуждестранна валута, които се държат за целите на евентуални интервенции. Тъй като това не е толкова важно съображение при деноминирания в евро портфейл от собствени средства, като цяло активите в него имат по-дълъг матуритет, което води до по-висок, но все пак ограничен лихвен риск.

ЕЦБ е изложена също и на риск от несъответствие между приходите от лихви по нейните активи и разходите за лихви, платени по пасивите, което влияе върху нетния ѝ приход от лихви. Този риск не е пряко свързан с конкретен портфейл, а по-скоро със структурата на баланса на ЕЦБ като цяло, и по-специално със съществуването на матуритетни несъответствия и несъответствия в доходността между активите и пасивите. Политиките за разпределение на активи, включително политиките и процедурите, които осигуряват провеждането на покупките на подходяща цена, се използват за управление на този вид риск, като се отчитат съображения, свързани с паричната политика. Рискът се редуцира допълнително и от съществуването на нелихвоносни пасиви в баланса на ЕЦБ.

ЕЦБ наблюдава този риск, като извършва перспективно ориентирани анализи на рентабилността. Те показват, че от ЕЦБ се очаква и през следващите години да регистрира нетен приход от лихви, въпреки нарастването на дела в баланса на активи по паричната политика, които имат ниска доходност и дълъг матуритет, в резултат от текущите програми за закупуване на активи по паричната политика.

3.1.3 Ликвиден риск

Поради функцията на еврото като основна резервна валута, ролята на ЕЦБ като централна банка и структурата на нейните активи и пасиви основната ѝ експозиция на ликвиден риск възниква от резервите ѝ в чуждестранна валута. Това се дължи на факта, че може да се наложи големи количества от тези наличности да бъдат реализирани в кратък срок, за да бъдат осъществени валутни интервенции. За да бъде управляван този риск, налице са политики за разпределение и лимити на активите, които осигуряват инвестирането на достатъчно голям дял от наличностите на ЕЦБ в активи, които могат да бъдат реализирани бързо, с незначително отражение върху цената.

През 2016 г. ликвидният риск по портфейлите на ЕЦБ остана нисък.

3.2 Операционен риск

Главните цели на рамката на ЕЦБ за управление на операционния риск са:

- а) да допринесе за това ЕЦБ да изпълнява мисията си и да постига целите си и
- б) да защитава репутацията ѝ и други активи от загуба, злоупотреба или вреди.

Съгласно рамката за управление на операционния риск всяко структурно звено има задължението да идентифицира, подлага на оценка, предприема действия, отчита и наблюдава своите операционни рискове и мерки за контрол.

Структурни звена с напречни функции осигуряват конкретни механизми за контрол на равнището на банката като цяло. В този смисъл политиката на ЕЦБ по отношение на толерантността към риск дава насоки за стратегиите за реакция на риска и процедурите за приемане на рисковете. Тя е свързана с матрица на риска, която се основава на скалите на ЕЦБ за категоризиране на въздействието и вероятността (при които се използват количествени и качествени критерии).

Секцията за управление на операционния риск и управление на непрекъсваемостта на работните процеси, която е под ръководството на главния директор по услугите, отговаря за поддържането на рамките за управление на операционния риск и за управление на непрекъсваемостта на работните процеси и предоставя методологична помощ по тези дейности на собствениците на риска и механизмите за контрол. Освен това тя изготвя годишни и тематични доклади за Комитета за управление на операционния риск и Изпълнителния съвет и оказва съдействие на органите за вземане на решения в надзорната им роля по отношение на управлението на операционните рискове и механизмите за контрол в ЕЦБ. Тя координира програмата за непрекъсваемостта на работните процеси, редовните тестове за непрекъсваемост и прегледите на мерките за нейното осигуряване за операциите на ЕЦБ с критичен срок. И накрая, тя подпомага екипа за управление на кризи, включително неговите помощни структури, както и отделни структурни звена в (извънредни) ситуации, които потенциално могат да се развият в операционна криза.

4 Финансови ресурси

Финансовите ресурси на ЕЦБ а) се инвестират в активи, които генерират приходи, и/или б) се използват за пряко компенсиране на загуби в резултат от реализирани се финансови рискове. Тези финансови ресурси включват капитала, общите провизии за риск, сметките за преоценка и нетния приход за годината.

Капитал

Към 31 декември 2016 г. внесенят капитал на ЕЦБ възлиза на 7740 млн. евро. Подробна информация е представена в приложение 15.1, *Капитал*, в приложенията към баланса.

Провизии за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск

С оглед на значителната си експозиция на финансовите рискове, описани в раздел 3.1, ЕЦБ поддържа провизии за валутен (свързан с обменните курсове), лихвен, кредитен и свързан с цената на златото (стоков) риск. Всяка година се преразглежда размерът на тези провизии и дали продължава необходимостта от тях, като се вземат предвид редица фактори, включително размерът на наличностите рискови активи, прогнозните резултати за следващата година и оценката на риска. Оценката на риска е описана в раздел 3.1 и се прилага последователно. Провизиите за риск, заедно с всички суми, държани в общия резервен фонд на ЕЦБ, не могат да надвишават стойността на капитала, внесен от НЦБ от еврозоната.

Към 31 декември 2016 г. провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск възлизат на 7620 млн. евро – сума, равностойна на внесените от НЦБ от еврозоната капитал на ЕЦБ към същата дата.

Сметки за преоценка

Нереализираните печалби по златото, чуждестранната валута и ценните книжа, които подлежат на ценова преоценка, не се признават за приход в отчета за приходите и разходите, а се записват направо по сметки за преоценка, отразени в пасивите на баланса на ЕЦБ. Тези салда могат да се използват, за да се неутрализира въздействието от всякакви бъдещи неблагоприятни промени в съответните цени и/или курсове и поради това засилват устойчивостта на ЕЦБ срещу базовите рискове.

В края на декември 2016 г. сметките за преоценка на златото, чуждестранната валута и ценните книжа възлизат общо на 28,8 млрд. евро⁹ (спрямо 25,0 млрд. евро през 2015 г.). За повече информация вижте бележките по счетоводната политика и приложение 14, *Сметки за преоценка*, в приложението към баланса.

⁹ В допълнение към това статията *Сметки за преоценка* в баланса включва приизчисленията по доходи след приключване на трудовите правоотношения.

Нетен приход

Нетният приход от активите и пасивите на ЕЦБ в дадена финансова година може да се използва за компенсиране на потенциални загуби, претърпени през същата година в случай на реализирани финансови рискове. По този начин нетният приход допринася за запазването на нетния капитал на ЕЦБ.

Развитие на финансовите ресурси на ЕЦБ

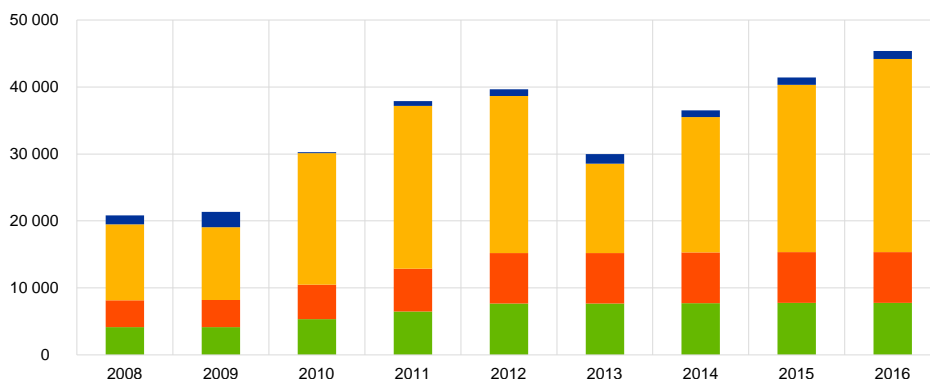
В Графика 1 е представено развитието на горепосочените финансови ресурси на ЕЦБ, както и на основните валутни курсове и цената на златото през периода 2008–2016 г. През този период: а) внесеният капитал на ЕЦБ почти се е удвоил в резултат от решението на Управителния съвет през 2010 г. да увеличи записания капитал; б) провизиите за риск са увеличени до размер, равен на внесения капитал от НЦБ от еврозоната, в) сметките за преоценка проявяват значителна волатилност, която се дължи главно на динамиката на валутните курсове и цената на златото; г) нетната печалба е в диапазона от 0,2 млрд. евро до 2,3 млрд. евро, като се влияе от редица фактори като например трансфери към провизиите на ЕЦБ за риск, динамика на лихвените проценти и покупки на ценни книжа, свързани с паричната политика.

Графика 1

Финансови ресурси на ЕЦБ, основни валутни курсове и цена на златото¹⁰ през периода 2008–2016 г.

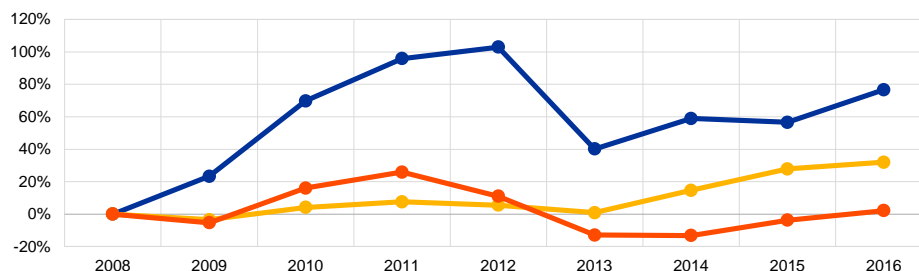
(млн. евро)

- Печалба
- Сметки за преоценка*
- Провизии за риск
- Капитал

(процентно изменение, 2008 г.)

- Цена на златото
- Обменен курс на щатския долар
- Обменен курс на японската йена

Източник: ЕЦБ.

* Това включва общата печалба от преоценка на златото, чуждестранната валута и ценните книжа.

5 Отражение на основни дейности върху финансовия отчет

Таблицата представя обзор на основните операции и функции на ЕЦБ в изпълнение на нейния мандат и показва по какъв начин се отразяват те върху финансовия ѝ отчет. Пълният обхват на операциите на Евросистемата по паричната политика е отразен във финансовия отчет на ЕЦБ заедно с финансовите отчети на НЦБ от еврозоната. Това отразява принципа на децентрализираното прилагане на паричната политика в Евросистемата.

¹⁰ Движението на основните валутни курсове и цената на златото е представено като процентно изменение спрямо курсовете и цената на златото в края на 2008 г.

Операция/Функция	Въздействие върху финансовия отчет на ЕЦБ
Операции по паричната политика	Операциите по паричната политика, провеждани със стандартния инструментариум (т.е. операции на открития пазар, ликвидни улеснения с постоянен достъп, задължителни минимални резерви за кредитните институции), се извършват децентрализирано от НЦБ от Евросистемата. Те съответно не се отразяват в баланса на ЕЦБ.
Ценни книжа, държани за целите на паричната политика (по програмите за закупуване на обезпечени облигации, програмата за пазарите на ценни книжа, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и програмата за закупуване на активи на публичния сектор) ¹¹	Ценните книжа, закупени за целите на паричната политика, се записват в балансовата статия <i>Ценни книжа, държани за целите на паричната политика</i> . Наличностите по тези портфейли се отчитат по амортизирана стойност и най-малко веднъж годишно се провежда тест за обезценка. Начисленията по купони и амортизацията по отстъпки и премии се отразяват в отчета за приходите и разходите. ¹²
Инвестиционни дейности (управление на резервите в чуждестранна валута и собствените средства)	Резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута се представят в баланса ¹³ или се отразяват в задбалансовите сметки до датата на сетълмент. Портфейлът от собствени средства на ЕЦБ е представен в баланса, главно в статията <i>Други финансови активи</i> . Нетните приходи от лихви, включително начисленията по купони и амортизацията на отстъпки и премии, се отразяват в отчета за приходите и разходите. ¹⁴ Нереализираните ценови и курсови загуби, надвишаващи отчетените преди нереализирани печалби по същите показатели, както и реализираните печалби и загуби, произтичащи от продажбата на ценни книжа, също са включени в отчета за приходите и разходите. ¹⁵ Нереализираните печалби се записват в баланса в статията <i>Сметки за преоценка</i> .
Операции по предоставяне на ликвидност в чуждестранна валута	ЕЦБ действа като посредник между централни банки извън еврозоната и централните банки от Евросистемата посредством суап трансакции, предназначени да осигурят краткосрочно финансиране в чуждестранна валута на контрагенти от Евросистемата. Тези операции се записват в балансовите статии <i>Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро</i> и <i>Други вземания/задължения в рамките на Евросистемата</i> и не се отразяват върху отчета за приходите и разходите.
Платежни системи (TARGET2)	Салдата в рамките на Евросистемата на НЦБ от еврозоната към ЕЦБ, възникващи във връзка с TARGET2, се отразяват в баланса на ЕЦБ като единствена нетна позиция по активите или пасивите. Лихвите по тези салда са включени в отчета за приходите и разходите в статиите <i>Други приходи от лихви</i> и <i>Други разходи за лихви</i> .
Банкноти в обращение	ЕЦБ има дял от 8% от общата стойност на евробанкнотите в обращение. Този дял е обезпечен с вземания от НЦБ, които се олихвяват по лихвения процент по основните операции по рефинансиране. Тези лихви се включват в отчета за приходите и разходите в статията <i>Приходи от лихви, произтичащи от разпределението на евробанкноти в рамките на Евросистемата</i> . Разходите, които възникват във връзка с презграничното превозване на евробанкноти между печатници за банкноти и НЦБ за доставка на нови банкноти и между НЦБ за компенсиране на недостиг с допълнителни запаси, се поемат централно от ЕЦБ. Тези разходи са представени в отчета за приходите и разходите в показателя <i>Услуги по производството на банкноти</i> .
Банков надзор	Годишните разходи на ЕЦБ във връзка с надзорните ѝ задачи се възстановяват чрез начисляването на поднадзорните лица на годишни надзорни такси. Надзорните такси са включени в отчета за приходите и разходите в показателя <i>Нетни приходи от такси и комисиони</i> .

¹¹ ЕЦБ не извършва покупки на ценни книжа по програмата за закупуване от корпоративния сектор.

¹² Отчита се на нетна база, в *Други приходи от лихви* или *Други разходи за лихви* според това дали нетната сума е положителна или отрицателна.

¹³ Отчитат се основно по статиите *Злато и вземания в злато*, *Вземания от нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, *Вземания от резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, и *Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*.

¹⁴ Приходите, свързани с валутните резерви на ЕЦБ, се отчитат в статията *Приходи от лихви по чуждестранни резервни активи*, а приходите от и разходите за лихви по собствените средства се отразяват в статиите *Други приходи от лихви* и *Други разходи за лихви*.

¹⁵ Записват се съответно по статиите *Обезценка на финансови активи и позиции* и *Реализирани печалби/загуби, произтичащи от финансови операции*.

6 Финансов резултат за 2016 г.

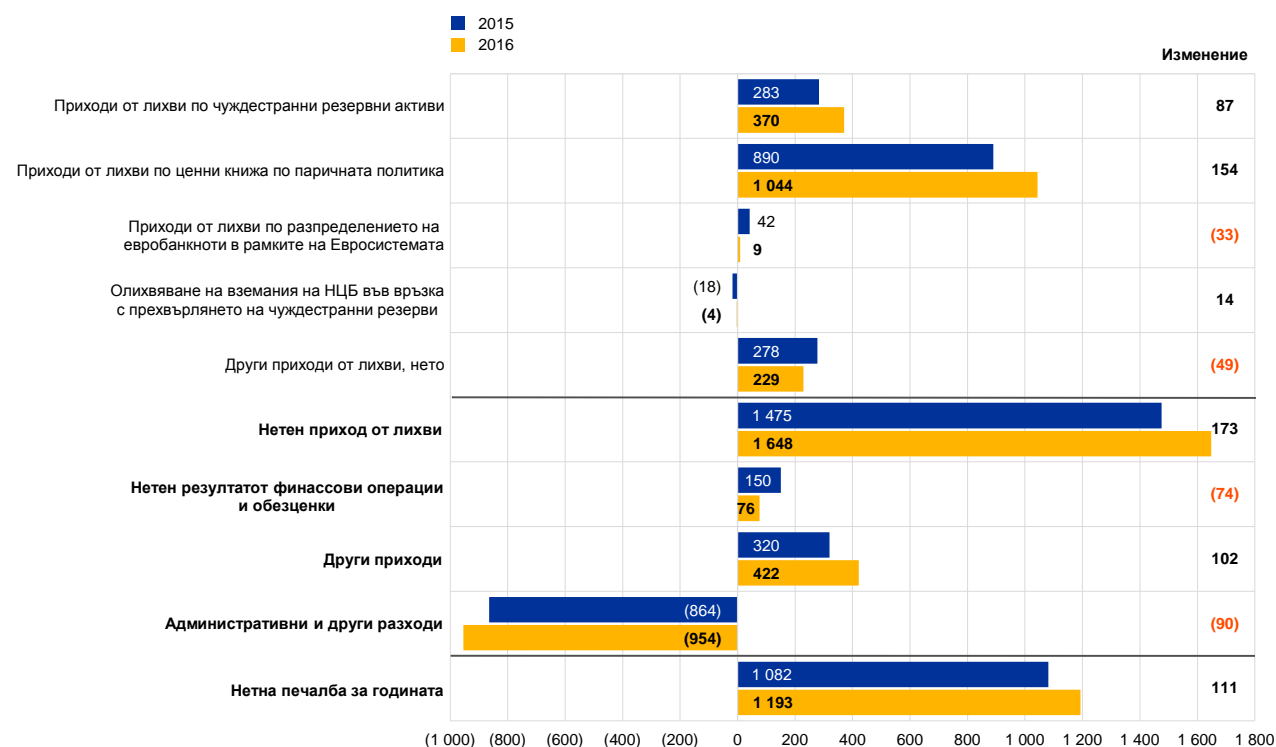
През 2016 г. нетната печалба на ЕЦБ възлиза на 1193 млн. евро (спрямо 1082 млн. евро през 2015 г.).

Графика 2 представя компонентите от отчета за приходите и разходите на ЕЦБ за 2016 г. в сравнение с 2015 г.

Графика 2

Разбивка на отчета на ЕЦБ за приходите и разходите през 2016 г. и 2015 г.

(млн. евро)

Източник: ЕЦБ.

Най-важните факти

- Приходите от лихви по чуждестранните резервни активи се увеличиха с 87 млн. евро, главно в резултат от по-високите приходи от лихви по ценните книжа, деноминирани в щатски долари.
- Приходите от лихви по ценните книжа, закупени за целите на паричната политика, нараснаха от 890 млн. евро през 2015 г. до 1044 млн. евро през 2016 г. Намалението на приходите поради настъпването на падежа на ценни книжа по програмата за пазарите на ценни книжа и първата и втората програма за закупуване на обезпечени облигации беше повече от

компенсирано от приходите, произтичащи от разширената програма за закупуване на активи.¹⁶

- Спад отчетоха приходът от лихви по дела на ЕЦБ в общото количество евробанкноти в обращение и разходите за лихви, платими на НЦБ във връзка с прехвърлените от тях валутни резерви – съответно с 33 млн. евро и 14 млн. евро. Причината е по-ниският среден лихвен процент по основните операции по рефинансиране през 2016 г.
- Спад има в показателя други нетни приходи от лихви, главно поради по-ниските приходи от лихви по портфейла от собствени средства заради условията на ниска доходност в еврозоната.
- Нетният резултат от финансовите операции и обезценките на финансови активи намаля със 74 млн. евро, основно поради по-високи обезценки в края на годината, свързани с цялостния спад на пазарните цени на ценните книжа, държани в портфейла в щатски долари.
- Общите административни разходи на ЕЦБ, включително амортизацията, възлизат на 954 млн. евро спрямо 864 млн. евро през 2015 г. Увеличението се дължи на по-високите разходи, свързани с единния надзорен механизъм. Свързаните с ЕНМ разходи се възстановяват изцяло от таксите, които се начисляват на поднадзорните лица. Поради това показателят *Други приходи* отбелязва увеличение до 422 млн. евро (спрямо 320 млн. евро през 2015 г.).

7 Дългосрочни тенденции във финансовите отчети на ЕЦБ

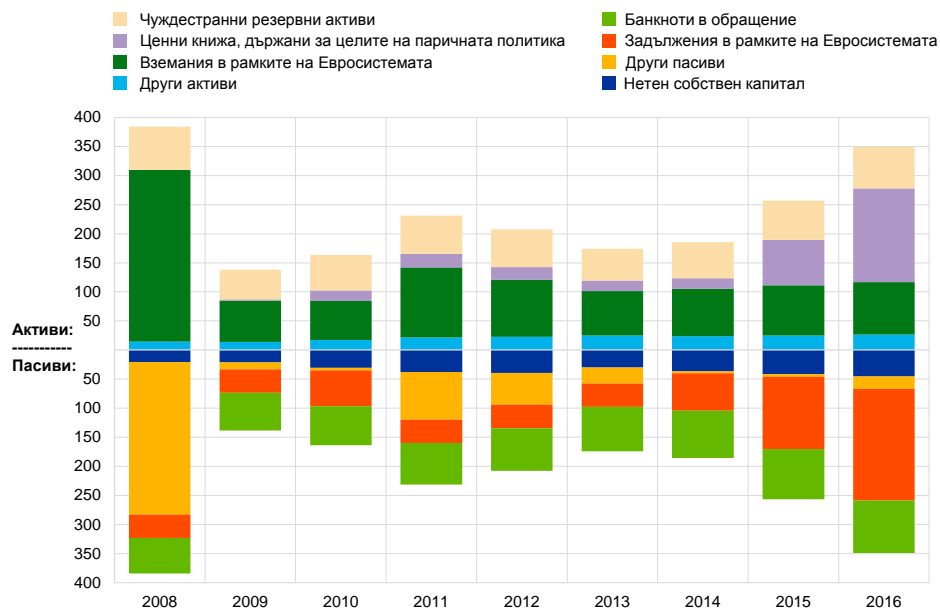
Графики 3 и 4 представят развитието на баланса и отчета за приходите и разходите на ЕЦБ, както и на техните компоненти, в периода 2008–2016 г.

¹⁶ Програмата за закупуване на активи включва третата програма за закупуване на обезпечени облигации, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа, програмата за закупуване на активи на публичния сектор и програмата за закупуване от корпоративния сектор. ЕЦБ не купува ценни книжа по последната програма. Повече подробности за разширената програма за закупуване на активи можете да намерите [на уебсайта на ЕЦБ](#).

Графика 3

Развитие на баланса на ЕЦБ в периода 2008–2016 г.¹⁷

(млрд. евро)

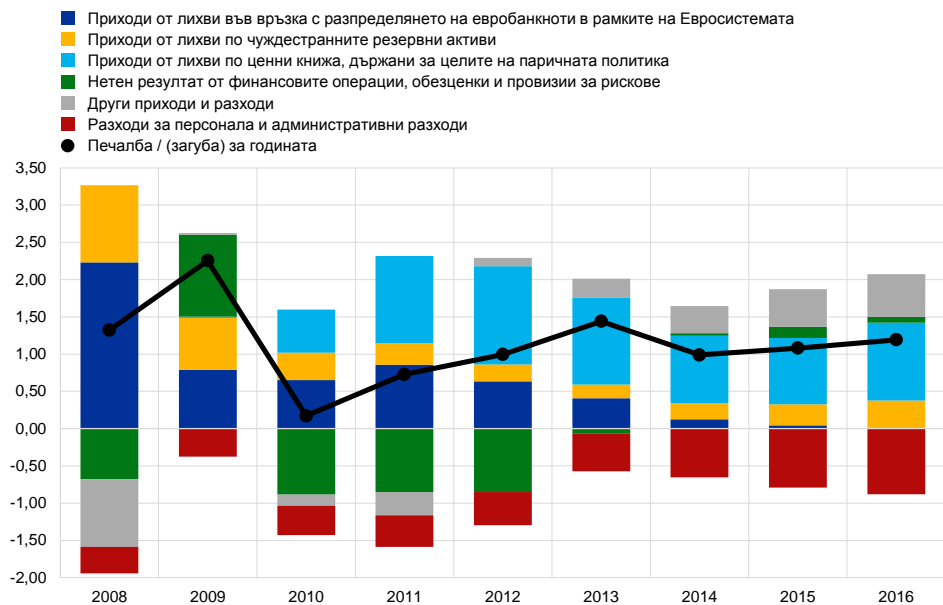

Източник: ЕЦБ.

Графика 4

Развитие на отчета на ЕЦБ за приходите и разходите в периода 2008–2016 г.

(млрд. евро)

Източник: ЕЦБ.

¹⁷ Графиката показва стойностите в края на годината.

Свиването на баланса на ЕЦБ в годините в периода 2008–2014 г. се дължеше главно на подобрението на условията за финансиране в щатски долари на контрагенти на Евросистемата и произтичащото от това постепенно свиване на предлаганите от Евросистемата операции за предоставяне на ликвидност в щатски долари. Това доведе до намаление на показателите *Вземания в рамките на Евросистемата и Други задължения*. През четвъртото тримесечие на 2014 г. балансът на ЕЦБ започна да се разраства с придобиването на обезпечени облигации и обезпечени с активи ценни книжа в рамките на третата програма за закупуване на обезпечени облигации и програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа. Това разрастване на баланса продължи през 2015 г. и 2016 г. в резултат от придобиването в рамките на програмата за закупуване на ценни книжа на публичния сектор на ценни книжа, емитирани от органи на централната, регионалната или местната власт и признати агенции в еврозоната. Сегълментът на покупките на ценни книжа по всички тези програми е извършен чрез сметки в TARGET2, ето защо той води до съответно нарастване на показателя *Задължения в рамките на Евросистемата*.

Нетната печалба на ЕЦБ през същия период е повлияна от следните фактори:

- Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране беше намален, което съкращава значително емисионния доход на ЕЦБ. През 2016 г. средният лихвен процент е 0,01% спрямо 4% през 2008 г. и в резултат на това приходите от лихви от евробанкноти в обращение е спаднал от 2,2 млрд. евро през 2008 г. до 0,01 млрд. евро през 2016 г.
- Общите провизии за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск се увеличиха, особено в периода 2010–2012 г. През този период към провизиите за риск са прехвърлени общо 3,5 млрд. евро, намалявайки със същата сума отчетените печалби.
- Приходите от лихви от чуждестранни резервни активи постепенно намаляха от 1,0 млрд. евро през 2008 г. до 0,2 млрд. евро през 2013 г., главно поради спада на доходността в щатски долари и произтичащото от това намаление на приходите от лихви по портфейла в щатски долари. Тази тенденция обаче се пречупи през последните три години и през 2016 г. този приход възлиза на 0,4 млрд. евро.
- Наличностите от ценни книжа, придобити по програмите на паричната политика за закупуване на активи, генерираха средно 57% от общия нетен приход от лихви от 2010 г. насам.
- Създаването на ЕНМ през 2014 г. допринесе за съществено нарастване на разходите за персонала и административните разходи. Свързаните с ЕНМ разходи обаче се възстановяват на годишна база чрез такси, които се начисляват на поднадзорните лица.

Финансов отчет на ЕЦБ

Баланс към 31 декември 2016 г.

АКТИВИ	Приложение №	2016 г. евро	2015 г. евро
Злато и вземания в злато	1	17 820 761 460	15 794 976 324
Вземания от нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	2		
Вземания от МВФ	2.1	716 225 836	714 825 534
Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни заеми и други чуждестранни активи	2.2	50 420 927 403	49 030 207 257
		51 137 153 239	49 745 032 791
Вземания от резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	2.2	2 472 936 063	1 862 714 832
Други вземания от кредитни институции в еврозоната, деноминирани в евро	3	98 603 066	52 711 983
Ценни книжа на резиденти на еврозоната, деноминирани в евро	4		
Ценни книжа, държани за целите на паричната политика	4.1	160 815 274 667	77 808 651 858
Вземания в рамките на Евросистемата	5		
Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата	5.1	90 097 085 330	86 674 472 505
Други активи	6		
Материални и нематериални дълготрайни активи	6.1	1 239 325 587	1 263 646 830
Други финансови активи	6.2	20 618 929 223	20 423 917 583
Разлики от преоценка на задбалансови инструменти	6.3	839 030 321	518 960 866
Начисления и разходи за бъдещи периоди	6.4	2 045 522 937	1 320 068 350
Други	6.5	1 799 777 235	1 180 224 603
		26 542 585 303	24 706 818 232
Общо активи		348 984 399 128	256 645 378 525

ПАСИВИ	Приложение №	2016 г. евро	2015 г. евро
Банкноти в обращение	7	90 097 085 330	86 674 472 505
Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро	8	1 851 610 500	0
Задължения към други резиденти на еврозоната, деноминирани в евро	9		
Други пасиви	9.1	1 060 000 000	1 026 000 000
Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро	10	16 730 644 177	2 330 804 192
Задължения в рамките на Евросистемата	11		
Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви	11.1	40 792 608 418	40 792 608 418
Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)	11.2	151 201 250 612	83 083 520 309
		191 993 859 030	123 876 128 727
Други пасиви	12		
Разлики от преценка на задбалансови инструменти	12.1	660 781 618	392 788 148
Начисления и приходи за бъдещи периоди	12.2	69 045 958	95 543 989
Други	12.3	1 255 559 836	891 555 907
		1 985 387 412	1 379 888 044
Провизии	13	7 706 359 686	7 703 394 185
Сметки за преценка	14	28 626 267 808	24 832 823 174
Капитал и резерви	15		
Капитал	15.1	7 740 076 935	7 740 076 935
Печалба за годината		1 193 108 250	1 081 790 763
Общо пасиви		348 984 399 128	256 645 378 525

Отчет за приходите и разходите за годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Приложение №	2016 г. евро	2015 г. евро
Приходи от лихви по чуждестранни резервни активи	22.1	370 441 770	283 205 941
Приходи от лихви, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата	22.2	8 920 896	41 991 105
Други приходи от лихви	22.4	1 604 648 023	1 732 919 191
<i>Приходи от лихви</i>		<i>1 984 010 689</i>	<i>2 058 116 237</i>
Олихвяване на вземанията на НЦБ във връзка с прехвърлянето на валутни резерви	22.3	(3 611 845)	(17 576 514)
Други разходи за лихви	22.4	(332 020 205)	(565 387 082)
<i>Разходи за лихви</i>		<i>(335 632 050)</i>	<i>(582 963 596)</i>
Нетен приход от лихви	22	1 648 378 639	1 475 152 641
Реализирани печалби/загуби, произтичащи от финансови операции	23	224 541 742	214 433 730
Обезценка на финансови активи и позиции	24	(148 172 010)	(64 053 217)
Прехвърляне към/от провизии за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск		0	0
Нетен резултат от финансови операции, обезценки и провизии за рискове		76 369 732	150 380 513
Нетни приходи от и разходи за такси и комисиони	25	371 322 769	268 332 261
Доход от акции и дялови участия	26	869 976	908 109
Други приходи	27	50 000 263	51 023 378
Всичко приходи, нето		2 146 941 379	1 945 796 902
Разходи за персонала	28	(466 540 231)	(440 844 142)
Административни разходи	29	(414 207 622)	(351 014 617)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи		(64 769 605)	(64 017 361)
Услуги по производството на банкноти	30	(8 315 671)	(8 130 019)
Печалба за годината		1 193 108 250	1 081 790 763

Франкфурт на Майн, 7 февруари 2017 г.

Европейска централна банка

Марио Драги
Председател

Счетоводна политика¹⁸

Форма и представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на ЕЦБ е изготвен в съответствие със следните принципи на счетоводната политика¹⁹, за които Управителният съвет на ЕЦБ счита, че осигуряват честно представяне на финансовия отчет и същевременно отразяват характера на дейността на централната банка.

Счетоводни принципи

Прилагат се следните счетоводни принципи: икономическа реалистичност и прозрачност, благоразумие, признаване на събития, настъпили след датата на баланса, същественост, принцип на действащото предприятие, принцип на текущото начисляване, последователност и съпоставимост.

Признаване на активи и пасиви

Актив или пасив се признава в баланса само в случаите, когато е вероятно свързана бъдеща стопанска полза да се отчете като входящ или изходящ финансов поток на ЕЦБ, по същество всички свързани рискове и ползи са прехвърлени на ЕЦБ, а цената или стойността на актива или сумата на задължението могат да бъдат надеждно измерени.

База на счетоводното отчитане

Отчетът е изготвен на база историческа стойност, модифицирана така, че да включва пазарна оценка на търгуемите ценни книжа (различни от държаните за целите на паричната политика), златото и всички други балансови и задбалансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута.

Трансакциите по финансови активи и пасиви се отразяват по сметките според датата, на която се осъществява плащането.

С изключение на спот трансакциите с ценни книжа трансакциите с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута, се записват по

¹⁸ Подробно описание на счетоводната политика на ЕЦБ се съдържа в Решение (ЕС) 2016/2247 на Европейската централна банка от 3 ноември 2016 година относно годишните отчети на Европейската централна банка (ЕЦБ/2016/35), ОВ L 347, 20.12.2016 г., стр. 1.

¹⁹ Тези принципи на счетоводната политика, които редовно се преразглеждат и актуализират, както бъде преценено за уместно, са в съответствие с разпоредбите на член 26.4 от Устава на ЕСЦБ, който изисква хармонизиран подход към правилата за осчетоводяването и финансовото отчитане на операциите на Евросистемата.

задбалансови сметки на датата на сделката. На датата на плащането задбалансовите счетоводни записи се приключват и трансакциите се записват по баланса. Покупките и продажбите на чуждестранна валута се отразяват върху нетната валутна позиция на датата на сделката, като резултатите, произтичащи от продажбите, също се изчисляват на тази дата. Начислените лихви, премии и отстъпки, свързани с деноминирани в чуждестранна валута финансови инструменти, се изчисляват и осчетоводяват на дневна база, като валутната позиция също се променя ежедневно в резултат от тези начисления.

Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута

Активите и пасивите, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в евро по обменния курс на датата на съставяне на баланса. Приходите и разходите се преизчисляват по курса на датата на осчетоводяване. Преоценката на активите и пасивите в чуждестранна валута, включително балансови и задбалансови инструменти, се извършва валута по валута.

Преоценката по пазарна цена на активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се извършва отделно от валутната преоценка.

Златото се оценява по пазарната цена към датата на баланса. Не се прави разграничение между разликите в ценовата и валутната преоценка на златото. Вместо това се осчетоводява единствена оценка на златото на база цената на унция чисто злато в евро, която за годината, приключваща на 31 декември 2016 г., се изчислява според обменния курс на еврото към щатския долар на 30 декември 2016 г.

Специалните права на тираж (СПТ) представляват кошница от валути. За да се направи преоценка на наличностите на ЕЦБ от СПТ, стойността на СПТ се изчислява като претеглена сума на обменните курсове на пет основни валути (щатски долар, евро, японска йена, британска лира и китайски юан) спрямо еврото на 30 декември 2016 г.

Ценни книжа

Ценни книжа, държани за целите на паричната политика

Ценните книжа, държани понастоящем за целите на паричната политика, се отчитат по амортизирана стойност, подлежаща на обезценка.

Други ценни книжа

Търгуемите ценни книжа (различни от държаните за целите на паричната политика) и други подобни активи се оценяват или по средни пазарни цени, или въз основа на съответната крива на доходност на датата на баланса, ценна

книга по ценна книга. Включените в ценни книжа опции не се отделят за целите на оценката. За годината, приключваща на 31 декември 2016 г., се използват средните пазарни цени от 30 декември 2016 г. Неликвидните акции и всякакви други капиталови инструменти, държани като постоянни инвестиции, се оценяват по цена на придобиване, подлежаща на обезценка.

Признаване на приходите

Приходите и разходите се признават за периода, в който са възникнали.²⁰ Реализираните печалби и загуби, произтичащи от продажбата на чуждестранна валута, злато и ценни книжа, се включват в отчета за приходите и разходите. Такива реализирани печалби и загуби се изчисляват въз основа на средната цена на съответния актив.

Нереализираните печалби не се признават за приход, а се прехвърлят пряко по сметка за преоценка.

Нереализираните загуби се отразяват в отчета за приходите и разходите, ако в края на годината превишават предходни печалби от преоценка, записани в съответната сметка за преоценка. Такива нереализирани загуби от каквито и да е ценни книжа, валута или злато не се нетират с нереализираната печалба от други ценни книжа, валута или злато. В случай на такава нереализирана загуба по която и да е позиция, включена в отчета за приходите и разходите, нейната средна цена на придобиване се намалява до обменния курс или пазарната цена в края на годината. Нереализираните загуби по лихвени суапове, включени в края на годината в отчета за приходите и разходите, се амортизират през следващите години.

Загубите от обезценка се включват в отчета за приходите и разходите и не се отписват през следващите години, освен ако обезценката намалее и намалението може да се свърже с наблюдаемо събитие, настъпило след първоначалното отчитане на обезценката.

Премиите или отстъпките, произтичащи от ценни книжа, се амортизират през остатъчния договорен срок на ценните книжа.

Обратни сделки

Обратните трансакции са операции, при които ЕЦБ купува или продава активи по споразумения за обратно изкупуване (репо сделки) или извършва кредитни операции срещу обезпечение.

При репо сделките ценните книжа се продават срещу парични средства, като същевременно се сключва споразумение за обратното им изкупуване от

²⁰ За административни начисления и провизии се прилага минимален праг от 100 000 евро.

контрагента по договорена цена на определена бъдеща дата. Споразуменията за обратно изкупуване се отчитат като обезпечени депозити в пасивите на баланса. Ценните книжа, продадени в резултат на такова споразумение, остават в баланса на ЕЦБ.

При обратните репо сделки ценните книжа се купуват срещу парични средства, като същевременно се сключва споразумение за обратната им продажба на контрагента по договорена цена на определена бъдеща дата. Обратните репо сделки се отразяват като обезпечени кредити в активите на баланса, но не се включват в портфейла от ценни книжа на ЕЦБ.

Обратните трансакции (включително трансакции по предоставяне в заем на ценни книжа), осъществени по програма, предлагана от специализирана институция, се отразяват в баланса само когато обезпечението е предоставено под формата на парични средства, които все още не са инвестирани.

Задбалансови инструменти

Валутните инструменти, а именно валутни форуърдни трансакции, форуърд частта на валутни суапове и други валутни инструменти, свързани с обмяната на една валута в друга на определена бъдеща дата, се включват в нетната валутна позиция с цел изчисляване на валутните печалби и загуби.

Лихвените инструменти се преоценяват инструмент по инструмент. Ежедневните промени в маржовете на отклонение на отворените лихвени форуърдни договори, както и лихвените суапове, чийто клиринг се извършва от централен контрагент, се записват в отчета за приходите и разходите. Оценяването на форуърдните трансакции с ценни книжа и на лихвени суапове, чийто клиринг не се извършва от централен контрагент, се осъществява от ЕЦБ въз основа на общоприети методи за оценка с използване на наблюдаеми пазарни цени и курсове и дисконтови фактори от датата на плащане до датата на оценката.

Събития, настъпили след датата на баланса

Стойността на активите и пасивите се коригира за събития, настъпили между датата на годишния баланс и датата, на която Изпълнителният съвет разрешава представянето на годишния отчет на ЕЦБ за одобрение от Управителния съвет, ако към датата на баланса такива събития се отразяват съществено върху състоянието на активите и пасивите.

Важни събития, настъпили след датата на баланса, които не се отразяват върху състоянието на активите и пасивите към датата на баланса, се посочват в бележките.

Салда в рамките на ЕСЦБ/Евросистемата

Салдата в рамките на ЕСЦБ възникват основно в резултат от презгранични плащания в ЕС, които се извършват в евро в резервни пари. В голямата си част тези трансакции са инициирани от субекти на частното право (т.е. кредитни институции, предприятия и частни лица). Техният сетълмент се извършва чрез TARGET2 – Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време – и поражда двустранни салда по сметките в TARGET2 на централни банки от ЕС. Такива двустранни салда се нетират и след това се прехвърлят ежедневно на ЕЦБ, така че всяка НЦБ остава само с единствена двустранна нетна позиция към ЕЦБ. В счетоводните книги на ЕЦБ тази позиция представлява нетно вземане или задължение на всяка НЦБ към останалите банки от ЕСЦБ. Салдата в рамките на Евросистемата на НЦБ от еврозоната към ЕЦБ, възникващи във връзка с TARGET2, както и други салда в рамките на Евросистемата, деноминирани в евро (напр. междинно разпределение на печалбата между НЦБ), се отразяват в баланса на ЕЦБ като единствена нетна позиция по активите или пасивите и се оповестяват в показателя *Други вземания в рамките на Евросистемата (нето)* или в *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*. Салда в рамките на ЕСЦБ по сметки на НЦБ извън еврозоната към ЕЦБ, произтичащи от участието им в TARGET2²¹, се представят в *Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро*.

Салда в рамките на Евросистемата, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в нея, се включват като единствен нетен актив в показателя *Вземания, свързани с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата* (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика).

Салда в рамките на Евросистемата, произтичащи от прехвърлянето на чуждестранни резервни активи към ЕЦБ от НЦБ, които се присъединяват към Евросистемата, са деноминирани в евро и се представят в показателя *Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви*.

Отчитане на дълготрайни активи

Дълготрайните активи, включително нематериалните активи, но без земята и произведенията на изкуството се оценяват по цена на придобиване минус амортизацията. Земята и произведенията на изкуството се оценяват по цена на придобиване. Що се отнася до амортизацията на главната сграда на ЕЦБ, разходите се причисляват към съответните компоненти на активи, чиято амортизация се извършва въз основа на оценка на полезния им живот. Амортизацията се изчислява на линейна база за очаквания полезен живот на

²¹ Към 31 декември 2016 г. НЦБ извън еврозоната, които участват в TARGET2, са: Българска народна банка, Danmarks Nationalbank, Hrvatska narodna banka, Narodowy Bank Polski и Banca Națională a României.

активите, като се започне от тримесечието, след като активът е станал достъпен за използване. Ползният живот, който се прилага към основните класове активи, е, както следва:

Сгради	20, 25 или 50 години
Инсталации в сградите	10 или 15 години
Техническо оборудване	4, 10 или 15 години
Компютри, съответно хардуер и софтуер, и моторни превозни средства	4 години
Мебели	10 години

Периодът на амортизация по отношение на капитализираните разходи за основни ремонти, свързани със сегашните сгради под наем, където се помещава ЕЦБ, е коригиран така, че да бъдат взети предвид всякакви събития, които влияят върху очаквания ползнен живот на засегнатия актив.

Дълготрайни активи на стойност под 10 000 евро се отписват в годината на придобиване.

Дълготрайни активи, които отговарят на критериите за капитализиране, но са все още в процес на строителство или разработване, се отчитат в показателя *Незавършено капитално строителство*. Свързаните с това разходи се прехвърлят към съответните показатели за дълготрайни активи, когато активите станат достъпни за ползване.

Пенсионни програми на ЕЦБ, други доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации

ЕЦБ поддържа пенсионни програми с дефинирани доходи за своите служители, за членовете на Изпълнителния съвет и за членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ.

Пенсионната програма за служителите се финансира с активи, съхранявани във фонд за дългосрочни компенсации на служителите. Задължителните вноски от страна на ЕЦБ и на служителите са съответно 20,7% и 7,4% от основната заплата и се отразяват в стълба на дефинираните доходи в пенсионната програма. Служителите могат да правят допълнителни доброволни вноски в стълб на дефинирани вноски, който може да се използва за осигуряване на допълнителни компенсации.²² Тези допълнителни компенсации се определят от размера на доброволните вноски заедно с възвръщаемостта от инвестирането им.

Налице са финансово необезпечени споразумения за доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации

²² Средствата, натрупани от служителите посредством доброволни вноски, могат да се използват при пенсионирането за осигуряване на допълнителна пенсия. От този момент нататък тази пенсия се включва в задължението за дефинирани доходи.

за членовете на Изпълнителния съвет и за членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ. За служителите са налице финансово необезпечени споразумения за различни от пенсии доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации.

Нетно задължение по дефинирани доходи

Задължението, признато в баланса в показателя *Други задължения* във връзка с пенсионните програми с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по дефинирани доходи на датата на баланса минус справедливата стойност на активите по пенсионните програми, използвани за финансиране на това задължение.

Размерът на задължението по пенсионните програми с дефинирани доходи се изчислява ежегодно от независими актюери, като се използва методът на прогнозна условна единица. Настоящата стойност на задължението по пенсионните програми с дефинирани доходи се изчислява, като се дисконтират очакваните бъдещи парични потоци, използвайки лихвен процент, който се определя въз основа на пазарната доходност на датата на баланса на висококачествени корпоративни облигации, деноминирани в евро, които имат матуритет, подобен на пенсионното задължение.

Актюерски печалби и загуби могат да възникнат от наложени от опита корекции (ако действителните резултати са различни от по-рано направените актюерски допускания) и от промени в самите актюерски допускания.

Нетна стойност на дефинираните доходи

Нетната стойност на дефинираните доходи се разделя на компоненти, които се отразяват в отчета за приходите и разходите, а преизчисленията по отношение на доходите след приключване на трудовите правоотношения се отразяват в баланса в показателя *Сметки за преоценка*.

Нетната стойност, отнесена в отчета за приходите и разходите, включва:

- а) разходите за текущо обслужване на възникващи през годината предварително определени компенсации;
- б) нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи според дисконтовия лихвен процент;
- в) преизчисленията по отношение на други дългосрочни компенсации в тяхната цялост.

Нетната стойност, отразена в *Сметки за преоценка*, включва:

- а) актюерски печалби и загуби по задължението по дефинирани доходи;

- б) фактичестката възвръщаемост на активите по пенсионната програма с изключение на средствата, включени в нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи;
- в) всяка промяна в ефекта на таван на активите, с изключение на средствата, включени в нетната лихва по нетното задължение по дефинирани доходи.

Размерът им се оценява ежегодно от независими актюери, за да се определи съответното задължение във финансовите отчети.

Банкноти в обращение

ЕЦБ и НЦБ от еврозоната, които заедно образуват Евросистемата, емитират евробанкноти.²³ Общата стойност на евробанкнотите в обращение се разпределя между централните банки от Евросистемата в последния работен ден на всеки месец в съответствие с алгоритъма за разпределяне на банкнотите.²⁴

На ЕЦБ е разпределен дял от 8% от общата стойност на евробанкнотите в обращение, който е оповестен в пасивите на баланса в показателя *Банкноти в обращение*. Делът на ЕЦБ в общата емисия на евробанкноти е обезпечен с вземания от НЦБ. Тези лихвоносни вземания²⁵ са включени в подстатия *Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата* (виж *Салда в рамките на ЕСЦБ/Евросистемата* в бележките по счетоводната политика). Приходите от лихви по тези вземания се включват в отчета за приходите и разходите в показателя *Приходи от лихви, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*.

Междинно разпределение на печалбата

Сума, равна на сбора от приходите на ЕЦБ от евробанкноти в обращение и приходите, възникващи от ценни книжа, държани за целите на паричната политика и закупени по а) програмата за пазарите на ценни книжа, б) третата програма за закупуване на обезпечени облигации, в) програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и г) програмата за закупуване на активи на публичния сектор, се разпределя през януари следващата година в междинно разпределение на печалбата, освен ако Управителният съвет реши друго.²⁶

²³ Решение ЕЦБ/2010/29 от 13 декември 2010 г. относно емитирането на евробанкноти (преработено), ОВ L 35, 9.2.2011 г., стр. 26 (изменено).

²⁴ „Алгоритъм за разпределяне на банкнотите“ означава процентите, които се получават, като се вземе предвид делът на ЕЦБ в общата емисия на евробанкноти и се приложи алгоритъмът за записване на капитала спрямо дела на НЦБ в тази обща емисия.

²⁵ Решение (ЕС) 2016/2248 на Европейската централна банка от 3 ноември 2016 година относно разпределянето на паричния доход на националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото (ЕЦБ/2016/36), ОВ L 347, 20.12.2016 г., стр. 26.

²⁶ Решение (ЕС) 2015/298 на ЕЦБ от 15 декември 2014 г. относно междинното разпределяне на дохода на ЕЦБ (преработено) (ЕЦБ/2014/57), ОВ L 53, 25.2.2015 г., стр. 24 (изменено).

Сумата се разпределя изцяло, освен ако надвишава нетната печалба на ЕЦБ за годината, и в зависимост от евентуални решения на Управителния съвет за прехвърляне към провизиите срещу валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск. Управителният съвет може също така да вземе решение за приспадане от сумата за междинно разпределение на разходите, направени от ЕЦБ във връзка с емитирането и доставянето на евробанкноти.

Прекласификации

Преди приходите от лихви (напр. купонна лихва) и разходите за лихви (напр. амортизация на премии), произтичащи от ценните книжа, държани за целите на паричната политика, бяха представяни на брутна база съответно в показателите *Други приходи от лихви* и *Други разходи за лихви*. С оглед на хармонизирането на равнище Евросистема на отчитането на приходите от лихви и разходите за лихви, произтичащи от операции за целите на паричната политика, ЕЦБ реши от 2016 г. тези показатели да бъдат представяни на нетна база в статиите *Други приходи от лихви* или *Други разходи за лихви*, в зависимост от това дали нетната сума е положителна или отрицателна. Съпоставимите стойности за 2015 г. са коригирани, както следва:

	Публикувано през 2015 г. евро	Корекции вследствие на прекласифициране евро	Преизчислена стойност евро
Други приходи от лихви	2 168 804 955	(435 885 764)	1 732 919 191
Други разходи за лихви	(1 001 272 846)	435 885 764	(565 387 082)

Прекласификацията не се отразява върху отчетената за 2015 г. нетна печалба.

Други въпроси

Имайки предвид ролята на ЕЦБ като централна банка, публикуването на отчета за паричните потоци не би предоставило на читателите на финансовия отчет допълнителна релевантна информация.

В съответствие с член 27 от Устава на ЕСЦБ и въз основа на препоръка на Управителния съвет Съветът на ЕС одобри назначаването на Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, от Щутгард, Федерална република Германия, за външен одитор на ЕЦБ за период от пет години, който приключва в края на финансовата 2017 година.

Приложения към баланса

1 Злато и вземания в злато

Към 31 декември 2016 г. ЕЦБ притежава 16 229 522 унции²⁷ чисто злато. През 2016 г. не са извършвани трансакции в злато, затова размерът на наличностите на ЕЦБ остава непроменен спрямо 31 декември 2015 г. Нарастването на равностойността в евро на тези наличности се дължи на поскъпването на златото през 2016 г. (виж *Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика и приложение 14, *Сметки за преоценка*).

2 Вземания от резиденти и нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута

2.1 Вземания от МВФ

Този актив представлява наличностите на ЕЦБ от СПТ към 31 декември 2016 г. Той възниква в резултат от двустранното споразумение с Международния валутен фонд (МВФ) за покупко-продажба на СПТ, с което МВФ е упълномощен да организира продажби и да извършва покупки на СПТ срещу евро от името на ЕЦБ в границите на определени минимални и максимални равнища на наличностите. За счетоводни цели СПТ се приемат за чуждестранна валута (виж *Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика).

2.2 Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни кредити и други външни активи, както и вземания от резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута

Тези две статии включват салда в банки и кредити, деноминирани в чуждестранна валута, както и инвестиции в ценни книжа, деноминирани в щатски долари и японски йени.

Вземания от нерезиденти на еврозоната	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Разплащателни сметки	6 844 526 120	4 398 616 340	2 445 909 780
Депозити на паричния пазар	2 005 810 644	1 666 345 182	339 465 462
Обратни репо сделки	503 747 273	831 266 648	(327 519 375)
Инвестиции в ценни книжа	41 066 843 366	42 133 979 087	(1 067 135 721)
Общо	50 420 927 403	49 030 207 257	1 390 720 146

²⁷ Това съответства на 504,8 тона.

Вземания от резиденти на еврозоната	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Разплащателни сметки	1 211 369	953 098	258 271
Депозити на паричния пазар	1 964 182 715	1 861 761 734	102 420 981
Обратни репо сделки	507 541 979	0	507 541 979
Инвестиции в ценни книжа	0	0	0
Общо	2 472 936 063	1 862 714 832	610 221 231

Нарастването, отбелязано в тези статии през 2016 г., се дължи главно на поскъпването както на щатския долар, така и на японската йена спрямо еврото.

Нетните валутни наличности на ЕЦБ в щатски долари и японски йени²⁸ към 31 декември 2016 г. са, както следва:

	2016 г. млн. валутни единици	2015 г. млн. валутни единици
Щатски долари	46 759	46 382
Японски йени	1 091 844	1 085 596

3 Други вземания от кредитни институции в еврозоната, деноминирани в евро

Към 31 декември 2016 г. тази статия се състои от разплащателни сметки при резиденти на еврозоната.

4 Ценни книжа на резиденти на еврозоната, деноминирани в евро

4.1 Ценни книжа, държани за целите на паричната политика

Към 31 декември 2016 г. тази статия се състои от ценни книжа, придобити от ЕЦБ по трите програми за закупуване на обезпечени облигации, програмата за пазарите на ценни книжа, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и програмата за закупуване на активи на публичния сектор.

²⁸ Тези наличности обхващат активи минус пасиви, деноминирани в съответната чуждестранна валута, които подлежат на валутна преоценка. Те са включени към показателите *Вземания от нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута, Вземания от резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута, Начисления и разходи за бъдещи периоди, Разлики от преоценка на задбалансови инструменти (пасиви) и Начисления и приходи за бъдещи периоди*, като се вземат предвид и трансакции по валутни суапове и форуърди, включени в задбалансови показатели. Не са включени реализираните печалби от финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута, дължащи се на преоценки.

Покупките по първата програма за закупуване на обезпечени облигации приключиха на 30 юни 2010 г., а втората програма за закупуване на обезпечени облигации завърши на 31 октомври 2012 г. Програмата за пазарите на ценни книжа беше прекратена на 6 септември 2012 г.

През 2016 г. програмите на Евросистемата, съставляващи програмата за закупуване на активи,²⁹ а именно третата програма за закупуване на обезпечени облигации, програмата за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа и програмата за закупуване на активи на публичния сектор, бяха допълнени с четвърти компонент – програма за закупуване от корпоративния сектор.³⁰ През 2016 г. Управителният съвет взе решения, които имаха пряко отражение върху темпа на месечните покупки и върху продължителността на програмата за закупуване на активи.³¹ Тези решения бяха: i) да увеличи съвкупните месечни нетни покупки по програмата за закупуване на активи, извършвани от НЦБ и ЕЦБ, от 60 млрд. евро на средно 80 млрд. евро от април 2016 г., и ii) да продължи нетните покупки по програмата за закупуване на активи след март 2017 г. с месечен темп от 60 млрд. евро до края на декември 2017 г. или след тази дата, ако е необходимо, и във всеки случай, докато Управителният съвет не забележи устойчива корекция на тренда на инфлацията, който да е в съответствие с целта му по отношение на инфлацията.³² Нетните покупки ще съпътстват реинвестиции на погашенията по главници на ценни книжа с настъпващ падеж, придобити по програмата за закупуване на активи.

Ценните книжа, закупени по всички тези програми, се оценяват по амортизирана цена на придобиване, подлежаща на обезценка (виж *Ценни книжа* в бележките по счетоводната политика).

Амортизираната стойност на ценните книжа, държани от ЕЦБ, и пазарната им стойност³³ (която не се записва в баланса и в отчета за приходите и разходите, а се предоставя единствено с цел съпоставка) са, както следва:

²⁹ Повече подробности за програмата за закупуване на активи можете да намерите [на уебсайта на ЕЦБ](#).

³⁰ По тази програма НЦБ могат да закупуват деноминирани в евро облигации с инвестиционен рейтинг, които са емитирани от небанкови предприятия, установени в еврозоната. ЕЦБ не купува ценни книжа по тази програма.

³¹ Вижте прессъобщенията на ЕЦБ от [10 март 2016 г.](#) и [8 декември 2016 г.](#)

³² При осигуряване на ценова стабилност ЕЦБ цели поддържането на равнище на инфлация под, но близко до 2% в средносрочен план.

³³ Пазарните стойности имат указателна цел и са изчислени въз основа на пазарни котировки. Където не са налични пазарни котировки, пазарните цени са изчислени посредством вътрешни модели на Евросистемата.

	2016 г. евро		2015 г. евро		Изменение евро	
	Амортизирана стойност	Пазарна стойност	Амортизирана стойност	Пазарна стойност	Амортизирана стойност	Пазарна стойност
Първа програма за закупуване на обезпечени облигации	1 032 305 522	1 098 106 253	1 786 194 503	1 898 990 705	(753 888 981)	(800 884 452)
Втора програма за закупуване на обезпечени облигации	690 875 649	743 629 978	933 230 549	1 013 540 352	(242 354 900)	(269 910 374)
Трета програма за закупуване на обезпечени облигации	16 550 442 553	16 730 428 857	11 457 444 451	11 396 084 370	5 092 998 102	5 334 344 487
Програма за пазарите на ценни книжа	7 470 766 415	8 429 995 853	8 872 443 668	10 045 312 608	(1 401 677 253)	(1 615 316 755)
Програма за закупуване на обезпечени с активи ценни книжа	22 800 124 065	22 786 088 513	15 321 905 622	15 220 939 054	7 478 218 443	7 565 149 459
Програма за закупуване на активи на публичния сектор	112 270 760 463	112 958 545 591	39 437 433 065	39 372 318 024	72 833 327 398	73 586 227 567
Общо	160 815 274 667	162 746 795 045	77 808 651 858	78 947 185 113	83 006 622 809	83 799 609 932

Намалението при амортизираната стойност на портфейлите, държани по първата и втората програма за закупуване на обезпечени облигации и програмата за пазарите на ценни книжа се дължи на изплащания.

Управителният съвет подлага редовно на оценка финансовите рискове, свързани с ценните книжа, държани по всички тези програми.

Тестовите за обезценка се провеждат на годишна база, като се използват данните в края на годината, и се одобряват от Управителния съвет. При тези тестове показателите за обезценка се оценяват поотделно за всяка програма. В случаите, в които се наблюдават показатели за обезценка, бяха извършени допълнителни анализи, за да се потвърди, че паричните потоци по базисните ценни книжа не са засегнати от събитието, свързано с обезценката. Въз основа на резултатите от тазгодишните тестове за обезценка не са отчетени загуби през 2016 г. по ценните книжа, държани в портфейлите по паричната политика.

5 Вземания в рамките на Евросистемата

5.1 Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата

Този показател включва вземания на ЕЦБ към НЦБ от еврозоната, свързани с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика). Олихвяването на тези вземания се изчислява ежедневно по последния разполагаем пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете при основните операции по рефинансиране³⁴ (виж приложение 22.2, *Приходи от лихви, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*).

³⁴ От 16 март 2016 г. лихвеният процент, използван от Евросистемата в търговете ѝ за основни операции по рефинансиране, е 0,00%.

6 Други активи

6.1 Материални и нематериални дълготрайни активи

На 31 декември 2016 г. тези активи обхващат следните показатели:

	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Цена на придобиване			
Земя и сгради	1 011 662 911	1 027 242 937	(15 580 026)
Инсталации в сградите	221 888 762	219 897 386	1 991 376
Компютри (хардуер и софтуер)	88 893 887	77 350 193	11 543 694
Оборудване, обзавеждане и моторни превозни средства	96 197 706	92 000 437	4 197 269
Незавършено капитално строителство	3 024 459	244 590	2 779 869
Други дълготрайни активи	9 713 742	9 453 181	260 561
Цена на придобиване, общо	1 431 381 467	1 426 188 724	5 192 743
Натрупана амортизация			
Земя и сгради	(72 284 513)	(79 468 891)	7 184 378
Инсталации в сградите	(31 590 282)	(15 827 521)	(15 762 761)
Компютри (хардуер и софтуер)	(57 935 440)	(45 530 493)	(12 404 947)
Оборудване, обзавеждане и моторни превозни средства	(29 107 438)	(20 831 615)	(8 275 823)
Други дълготрайни активи	(1 138 207)	(883 374)	(254 833)
Натрупана амортизация, общо	(192 055 880)	(162 541 894)	(29 513 986)
Нетна балансова стойност	1 239 325 587	1 263 646 830	(24 321 243)

Нетното намаление в категория „Земя и сгради“ и съответната натрупана амортизация се дължат главно на отписването на капитализирани разходи за основни ремонти, свързани с обекти, които вече не са в експлоатация.

6.2 Други финансови активи

Тази статия се състои основно от инвестициите на собствените средства на ЕЦБ,³⁵ държани като пряко съответствие срещу капитала и резервите и провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск. Тя включва също така 3211 акции в Банката за международни разплащания (БМР) на цена на придобиване 41,8 млн. евро.

Компонентите на тази статия са, както следва:

³⁵ Репо сделки, сключени в контекста на управление на портфейла от собствени средства, се отчитат в статия *Други* в пасива на баланса (виж приложение 12.3, *Други*).

	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Разплащателни сметки в евро	30 000	30 000	–
Ценни книжа, деноминирани в евро	19 113 074 101	19 192 975 459	(79 901 358)
Обратни репо сделки в евро	1 463 994 460	1 188 997 789	274 996 671
Други финансови активи	41 830 662	41 914 335	(83 673)
Общо	20 618 929 223	20 423 917 583	195 011 640

Нетното увеличение на тази статия през 2016 г. се дължи главно на реинвестирането на приходи от лихви, генерирани от портфейла от собствени средства.

6.3 Разлики от преценка на задбалансови инструменти

Този показател е съставен основно от промени в оценката на останалите неуредени към 31 декември 2016 г. трансакции по валутни суапове и форуърди (виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*). Промените в оценката произтичат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по обменни курсове към датата на баланса, в съпоставка със стойностите в евро, получени от преобразуването на трансакциите по средната цена на съответната чуждестранна валута на тази дата (виж *Задбалансови инструменти* и *Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика).

Печалбите от преценка при неуредените трансакции по лихвени суапове също са включени в тази статия (виж приложение 18, *Лихвени суапове*).

6.4 Начисления и разходи за бъдещи периоди

През 2016 г. в тази статия е включена начислената върху ценни книжа купонна лихва, включително неуредени лихвени плащания, изплатени при придобиване, на стойност 1924,5 млн. евро (спрямо 1186,6 млн. евро през 2015 г.) (виж приложение 2.2, *Салда в банки и инвестиции в ценни книжа, външни кредити и други външни активи* и *Вземания от резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута*, приложение 4, *Ценни книжа на резиденти на еврозоната, деноминирани в евро* и приложение 6.2, *Други финансови активи*).

Освен това статията включва: а) начислен доход от общи проекти на Евросистемата (виж приложение 27, *Други приходи*), б) начислен доход от лихви по други финансови активи и в) различни предварителни плащания.

6.5 Други

В тази статия са включени начислените суми на междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ (виж *Междинно разпределение на печалбата* в бележките по

счетоводната политика и приложение 11.2, *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*).

Тя също така включва салда, свързани с неприключени към 31 декември 2016 г. трансакции по валутни суапове и форуърди, възникнали в резултат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по средната стойност на съответната валута към датата на баланса, в съпоставка със стойностите в евро, по които трансакциите са осчетоводени първоначално (виж *Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика).

7 Банкноти в обращение

Тази статия включва дела на ЕЦБ от 8% от всички евробанкноти в обращение (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика).

8 Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро

На 8 декември 2016 г. Управителният съвет реши централните банки от Евросистемата да имат възможност да приемат и пари в брой като обезпечение по операциите за предоставяне в заем на ценни книжа по програмата за закупуване на ценни книжа от публичния сектор, без да трябва да ги реинвестират. За ЕЦБ тези операции се провеждат посредством специализирана институция.

Към 31 декември 2016 г. неуредени остават такива трансакции по предоставяне в заем на ценни книжа по програмата за закупуване на ценни книжа от публичния сектор, извършени с кредитни институции от еврозоната, на стойност 1,9 млрд. евро. Парите в брой, получени като обезпечение, са прехвърлени в сметки на TARGET2 (виж приложение 11.2, *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*). Тъй като в края на годината парите в брой остават неинвестирани, тези трансакции са отчетени в баланса (виж *Обратни трансакции* в бележките по счетоводната политика)³⁶.

³⁶ Трансакции за предоставяне в заем на ценни книжа, от които не произтичат неинвестирани обезпечения в парични наличности в края на годината, се записват по задбалансовите сметки (виж приложение 16, *Програми за предоставяне в заем на ценни книжа*).

9 Задължения към други резиденти на еврозоната, деноминирани в евро

9.1 Други пасиви

Тази статия се състои от депозити на членове на Евробанковата асоциация (ЕВА), които се използват като гаранционен фонд за сетълмент на EURO1³⁷ в системата TARGET2.

10 Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро

Към 31 декември 2016 г. тази статия включва сумата от 9,5 млрд. евро (спрямо 1,5 млрд. евро през 2015 г.), която се състои от салда, държани при ЕЦБ от централни банки извън еврозоната, които произтичат от или са кореспондираща позиция на трансакции, обработени чрез системата TARGET2. Увеличението на тези салда през 2016 г. се дължи на плащания от резиденти на еврозоната към нерезиденти на еврозоната (виж приложение 11.2, *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*).

Показателят също така включва сумата от 4,1 млрд. евро (спрямо 0,8 млрд. евро от 2015 г.), възникваща от постоянното реципрочно валутно споразумение с Федералния резерв. В рамките на това споразумение Федералният резерв предоставя на ЕЦБ щатски долари посредством суап трансакции с цел да се осигури краткосрочно финансиране в щатски долари на контрагенти в Евросистемата. Едновременно с това ЕЦБ осъществява огледални суап трансакции с НЦБ от еврозоната, които използват получените средства, за да извършат операции за предоставяне на ликвидност в щатски долари под формата на обратни трансакции с контрагенти от Евросистемата. Тези огледални суап трансакции пораждат салда в рамките на Евросистемата между ЕЦБ и НЦБ (виж приложение 11.2, *Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)*). Освен това суап трансакциите, извършени с Федералния резерв и НЦБ от еврозоната, пораждат вземания и задължения по форуърди, които се записват по задбалансовите сметки (виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*).

Остатъкът от тази статия е сумата от 3,1 млрд. евро (спрямо 0 евро през 2015 г.), която представлява неуредени трансакции за предоставяне в заем на ценни книжа по програмата за закупуване на активи на публичния сектор, извършени с нерезиденти на еврозоната, при които като обезпечение са получени пари в брой и са прехвърлени в сметки на TARGET2 (виж

³⁷ EURO1 е платежна система, чийто оператор е ЕВА.

приложение 8, Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро).

11 Задължения в рамките на Евросистемата

11.1 Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви

Това са задълженията към НЦБ от еврозоната, възникнали от прехвърлянето към ЕЦБ на чуждестранни резервни активи при присъединяването на НЦБ към Евросистемата. През 2016 г. не са настъпили промени.

	От 1 януари 2015 г. евро
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	1 435 910 943
Deutsche Bundesbank	10 429 623 058
Eesti Pank	111 729 611
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	672 637 756
Bank of Greece	1 178 260 606
Banco de España	5 123 393 758
Banque de France	8 216 994 286
Banca d'Italia	7 134 236 999
Central Bank of Cyprus	87 679 928
Latvijas Banka	163 479 892
Lietuvos bankas	239 453 710
Banque centrale du Luxembourg	117 640 617
Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta	37 552 276
De Nederlandsche Bank	2 320 070 006
Oesterreichische Nationalbank	1 137 636 925
Banco de Portugal	1 010 318 483
Banka Slovenije	200 220 853
Národná banka Slovenska	447 671 807
Suomen Pankki – Finlands Bank	728 096 904
Общо	40 792 608 418

Олихвяването на тези задължения се изчислява ежедневно по последния разполагам пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете си при основните операции по рефинансиране, коригиран така, че да отрази нулевата възвръщаемост на компонента злато (виж приложение 22.3, *Олихвяване на вземанията на НЦБ във връзка с прехвърлянето на валутни резерви*).

11.2 Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)

През 2016 г. този показател се състои главно от салдата в TARGET2 на НЦБ от еврозоната към ЕЦБ (виж *Салда в рамките на ЕЦБ/Евросистемата* в бележките по счетоводната политика). Нетното увеличение на този показател се дължи главно на покупките на ценни книжа по програмата за закупуване на активи (виж приложение 4, *Ценни книжа на резиденти на еврозоната, деноминирани в евро*), чийто сетълмент е извършен чрез сметки в TARGET2. Въздействието от тези покупки бе частично неутрализирано от а) сетълмента в TARGET2 на плащания от резиденти на еврозоната към нерезиденти на еврозоната (виж приложение 10, *Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро*), б) парите в брой, получени като обезпечение при предоставянето в заем на ценни книжа по програмата за закупуване на ценни книжа на публичния сектор (виж приложение 8, *Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро*) и приложение 10, *Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро*), в) увеличението на сумите, свързани с огледални суап трансакции, извършени с НЦБ във връзка с операции по предоставяне на ликвидност в щатски долари и г) изплащането на ценни книжа, закупени по програмата за пазарите на ценни книжа и по първите две програми за закупуване на обезпечени облигации, чийто сетълмент също беше извършен чрез сметки в TARGET2.

Олихвяването на позициите в TARGET2 с изключение на салдата, възникващи в резултат от огледални суап трансакции във връзка с операции по предоставяне на ликвидност в щатски долари, се изчислява ежедневно по последния разполагаем пределен лихвен процент, който Евросистемата прилага в търговете при своите основни операции по рефинансиране.

Този показател включва също сумата, дължима на НЦБ от еврозоната във връзка с междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ (виж *Междинно разпределение на печалбата* в бележките по счетоводната политика).

	2016 г. евро	2015 г. евро
Дължимо на НЦБ от еврозоната във връзка с TARGET2	1 058 484 156 256	812 734 808 529
Дължимо от НЦБ от еврозоната във връзка с TARGET2	(908 249 140 203)	(730 463 422 714)
Дължимо на НЦБ от еврозоната във връзка с междинното разпределение на печалбата на ЕЦБ	966 234 559	812 134 494
Други задължения в рамките на Евросистемата (нето)	151 201 250 612	83 083 520 309

12 Други пасиви

12.1 Разлики от преоценка на задбалансови инструменти

Този показател е съставен основно от промени в оценката на останалите неуредени към 31 декември 2016 г. трансакции по валутни суапове и форуърди

(виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*). Промените в оценката произтичат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по обменни курсове към датата на баланса, в съпоставка със стойностите в евро, получени от преобразуването на трансакциите по средната цена на съответната чуждестранна валута на тази дата (виж *Задбалансови инструменти* и *Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута* в бележките по счетоводната политика).

Загубите от преценка при неуредените трансакции по лихвени суапове също са включени в този показател (виж приложение 18, *Лихвени суапове*).

12.2 Начисления и приходи за бъдещи периоди

Към 31 декември 2016 г. този показател включва приходи за бъдещи периоди във връзка с единния надзорен механизъм (ЕНМ) (виж приложение 25, *Нетни приходи и разходи по такси и комисиони*); административни начисления и начисления по финансови инструменти.

В показателя са включени също начислените лихви, дължими на НЦБ за цялата 2016 г. във връзка с техни вземания, свързани с прехвърлени валутни резерви към ЕЦБ (виж приложение 11.1, *Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви*). Тези суми са изплатени през януари 2017 г.

	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Административни начисления	20 723 173	20 455 723	267 450
Финансови инструменти:	3 621 142	2 191 753	1 429 389
Приходи на ЕНМ за бъдещи периоди	41 089 798	18 926 078	22 163 720
Валутни резерви, прехвърлени към ЕЦБ	3 611 845	17 576 514	(13 964 669)
TARGET2	–	36 393 921	(36 393 921)
Общо	69 045 958	95 543 989	(26 498 031)

12.3 Други

През 2016 г. този показател включва салда, свързани с неприключени към 31 декември 2016 г. трансакции по валутни суапове и форуърди (виж приложение 19, *Трансакции по валутни суапове и форуърди*). Тези салда са резултат от преобразуването на такива трансакции в еквивалента им в евро по средната стойност на съответната валута към датата на баланса, в съпоставка със стойностите в евро, по които трансакциите са осчетоводени първоначално (виж *Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика).

В допълнение тази статия включва нетното задължение по дефинирани доходи на ЕЦБ във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации за нейните служители и членовете на Изпълнителния съвет, както и за членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ.

Пенсионни програми на ЕЦБ, други доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации³⁸

Баланс

Сумите, признати в баланса във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации за служителите, са, както следва:

	2016 г. Персонал млн. евро	2016 г. Съвети млн. евро	2016 г. Всичко млн. евро	2015 г. Персонал млн. евро	2015 г. Съвети млн. евро	2015 г. Всичко млн. евро
Настояща стойност на задълженията	1 361,3	27,7	1 388,9	1 116,7	24,1	1 140,8
Справедлива стойност на активите по пенсионната програма	(878,0)	–	(878,0)	(755,3)	–	(755,3)
Нетно задължение по дефинирани доходи, признато в баланса	483,3	27,7	510,9	361,4	24,1	385,5

През 2016 г. настоящата стойност на задълженията спрямо служителите в размер на 1361,3 млн. евро (спрямо 1116,7 млн. евро през 2015 г.) включва финансово необезпечени компенсации на стойност 187,0 млн. евро (спрямо 155,9 млн. евро през 2015 г.), свързани с изплащането на доходи след приключване на трудовите правоотношения, различни от пенсии, и с други дългосрочни компенсации. Налице са и финансово необезпечени споразумения за доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации за членовете на Изпълнителния съвет и членовете на Надзорния съвет.

Отчет за приходите и разходите

Сумите, признати в отчета за приходите и разходите през 2016 г., са, както следва:

³⁸ В резултат на закръгляването общите суми във всички таблици от този раздел могат да не се равняват. В колоната „Съвети“ са представени сумите и за Изпълнителния съвет, и за Надзорния съвет.

	2016 г. Персонал млн. евро	2016 г. Съвети млн. евро	2016 г. Всичко млн. евро	2015 г. Персонал млн. евро	2015 г. Съвети млн. евро	2015 г. Всичко млн. евро
Разходи за текущо обслужване	104,4	1,6	106,0	120,0	1,9	121,9
Нетни лихви по нетното задължение по дефинирани доходи	9,7	0,6	10,3	9,5	0,5	10,0
<i>в това число:</i>						
<i>Разходи по задължението</i>	29,1	0,6	29,8	22,9	0,5	23,4
<i>Приходи по активите по пенсионната програма</i>	(19,5)	–	(19,5)	(13,4)	–	(13,4)
(Печалби)/загуби от преизчисляване по други дългосрочни компенсации	0,6	0,1	0,7	2,6	(0,1)	2,5
Всичко, включено в Разходи за персонала	114,6	2,4	117,0	132,1	2,3	134,4

През 2016 г. разходите за текущо обслужване намаляха до 106,0 млн. евро (спрямо 121,9 млн. евро през 2015 г.), главно поради увеличаването на дисконтовия лихвен процент от 2% през 2014 г. на 2,5% през 2015 г.³⁹

Промени в задължението по дефинирани доходи, активите по пенсионната програма и резултатите от преизчисления

Промените в настоящата стойност на задължението по дефинирани доходи са, както следва:

	2016 г. Персонал млн. евро	2016 г. Съвети млн. евро	2016 г. Всичко млн. евро	2015 г. Персонал млн. евро	2015 г. Съвети млн. евро	2015 г. Всичко млн. евро
Начално задължение по дефинирани доходи	1 116,7	24,1	1 140,8	1 087,1	24,5	1 111,6
Разходи за текущо обслужване	104,4	1,6	106,0	120,0	1,9	121,9
Разходи за лихви по задължението	29,1	0,6	29,8	22,9	0,5	23,4
Вноски, изплащани от участниците в програмата	19,5	0,2	19,8	21,7	0,2	21,9
Изплатени компенсации	(8,6)	(0,8)	(9,5)	(7,5)	(0,8)	(8,3)
(Печалби)/загуби от преизчисляване	100,2	1,9	102,1	(127,5)	(2,2)	(129,7)
Крайно задължение по дефинирани доходи	1 361,3	27,7	1 388,9	1 116,7	24,1	1 140,8

За 2016 г. общите загуби от преизчисления в размер на 102,1 млн. евро по задължението по дефинирани доходи възникнаха основно поради понижаването на дисконтовия лихвен процент от 2,5% през 2015 г. на 2% през 2016 г.

³⁹ При изчисляването на разходите за текущо обслужване се използва дисконтовият лихвен процент през предходната година.

Промените през 2016 г. в справедливата стойност на активите по пенсионната програма за служителите в стълба на дефинираните доходи са, както следва:

	2016 г. млн. евро	2015 г. млн. евро
Начална справедлива стойност на активите по пенсионната програма	755,3	651,9
Приходи от лихви по активите по пенсионната програма	19,5	13,4
Печалби от преизчисляване	44,7	26,8
Вноски, изплащани от работодателя	45,0	46,9
Вноски, изплащани от участниците в програмата	19,5	21,7
Изплатени компенсации	(6,0)	(5,4)
Крайна справедлива стойност на активите по пенсионната програма	878,0	755,3

Печалбите от преизчисления на активите по пенсионната програма през 2016 г. и 2015 г. отразяват факта, че фактическата възвръщаемост на дяловете от фонда е по-висока от очакваните приходи от лихви от активите по пенсионната програма.

През 2016 г., вследствие на оценката на финансирането на пенсионната програма за персонала към 31 декември 2015 г., извършена от актюерите на ЕЦБ, Управителният съвет реши, наред с всичко останало: а) да прекрати годишната допълваща вноска от ЕЦБ в размер на 6,8 млн. евро и б) да увеличи, считано от септември 2016 г., вноската на ЕЦБ в пенсионната програма за персонала от 19,5% на 20,7% от основната заплата.⁴⁰ Тези решения доведоха до нетно намаление на общата вноска, изплатена от ЕЦБ през 2016 г., въпреки нарастването на броя на участниците в пенсионната програма (виж приложение 28, *Разходи за персонала*).

Измененията през 2016 г. в резултатите от преизчисления (виж приложение 14, *Сметки за преоценка*) са, както следва:

⁴⁰ В допълнение към това Управителният съвет реши да увеличи размера на вноските на служителите на ЕЦБ от 6,7% на 7,4% от основната заплата.

	2016 г. млн. евро	2015 г. млн. евро
Начални печалби/(загуби) от преизчисляване	(148,4)	(305,6)
Вноски на НЦБ при присъединяване към Евросистемата ⁴¹	0,0	(1,8)
Печалби от активите по пенсионната програма	44,7	26,8
Печалби/(загуби) по задължението	(102,1)	129,7
Загуби, признати в отчета за приходите и разходите	0,7	2,5
Крайни загуби от преизчисляване, включени в Сметки за преценка	(205,1)	(148,4)

Основни допускания

При изготвянето на оценките, посочени в това приложение, актюерите са използвали приетите от Изпълнителния съвет допускания за целите на отчитането и оповестяването на данните. Основните допускания, използвани при изчисляването на задълженията по схемата за компенсации, са следните:

	2016 г. %	2015 г. %
Дисконтов процент	2,00	2,50
Очаквана възвръщаемост от активите по пенсионната програма ⁴²	3,00	3,50
Бъдещо общо повишение на заплатите ⁴³	2,00	2,00
Бъдещо увеличение на пенсиите ⁴⁴	1,40	1,40

Наред с това доброволните вноски на служителите в стълб на дефинирани вноски през 2016 г. са в размер на 133,2 млн. евро (спрямо 123,3 млн. евро през 2015 г.). Тези вноски са инвестирани в активите по пенсионната програма, но освен това пораждат съответстващо задължение на същата стойност.

13 Провизии

Този показател включва основно провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск.

Провизиите за валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск ще се използват до необходимата според Управителния съвет степен за

⁴¹ При въвеждането на единната парична единица в Литва Lietuvos bankas направи вноска към салдата на всички сметки за преценка на ЕЦБ, считано от 1 януари 2015 г. Оставащите загуби от преизчисляване, включени в сметките за преценка към 31 декември 2014 г., доведоха до понижение на вноските на Lietuvos bankas.

⁴² Тези допускания са използвани за изчисляване на тази част от задължението по дефинирани доходи на ЕЦБ, която се финансира от активи с базисна капиталова гаранция.

⁴³ Освен това се допуска възможно индивидуално повишение на заплатите до 1,8% годишно в зависимост от възрастта на участващите в пенсионната програма.

⁴⁴ Съгласно правилата, свързани с пенсионната програма на ЕЦБ, пенсиите ще се увеличават годишно. Ако общата корекция на заплатите за служителите на ЕЦБ е под равнището на инфлацията на цените, всяко увеличение на пенсиите ще бъде в съответствие с общата корекция на заплатите. Ако общата корекция на заплатите надвишава инфлацията на цените, първата ще се прилага, за да се определи увеличението на пенсиите, при условие, че финансовото състояние на пенсионните програми на ЕЦБ позволява такова увеличение.

компенсиране на реализирани и нереализирани бъдещи загуби, по-специално загуби от оценка, които надхвърлят съответните сметки за преоценка. Въз основа на оценката на ЕЦБ за експозицията ѝ на тези рискове и като се вземат предвид редица фактори, всяка година се преразглежда дали продължава необходимостта от такива провизии и какъв да бъде размерът им. Размерът на провизиите, заедно с всички суми, държани в общия резервен фонд, не могат да надвишават стойността на капитала на ЕЦБ, внесен от НЦБ от еврозоната.

Към 31 декември 2016 г. провизиите срещу валутен, лихвен, кредитен и свързан с цената на златото риск са в размер на 7 619 884 851 евро, без промяна спрямо 2015 г. Тази сума съответства на размера на внесенния капитал на ЕЦБ, изплатен от НЦБ от еврозоната, към същата дата.

14 Сметки за преоценка

Тази статия се състои основно от салдата за преоценка, произтичащи от нереализирани печалби по активите, пасивите и задбалансовите инструменти (виж *Признаване на приходите, Активи и пасиви в злато и чуждестранна валута, Ценни книжа и Задбалансови инструменти* в бележките по счетоводната политика). Тя също така включва преизчисленията на нетното задължение по дефинирани доходи на ЕЦБ във връзка с доходите след приключване на трудовите правоотношения (виж *Пенсионни програми на ЕЦБ, други доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации* в бележките по счетоводната политика и приложение 12.3, *Други*).

	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Злато	13 926 380 231	11 900 595 095	2 025 785 136
Чуждестранна валута	14 149 471 665	12 272 562 352	1 876 909 313
Ценни книжа и други инструменти	755 494 021	808 078 836	(52 584 815)
Нетно задължение по дефинирани доходи във връзка с доходи след приключване на трудовите правоотношения	(205 078 109)	(148 413 109)	(56 665 000)
Общо	28 626 267 808	24 832 823 174	3 793 444 634

Увеличението на размера на сметките за преоценка се дължи на поевтиняването на еврото спрямо златото, щатския долар и японската йена през 2016 г.

Обменните курсове, използвани за преоценка в края на годината, са следните:

Обменни курсове	2016 г.	2015 г.
Щатски долар за евро	1,0541	1,0887
Японска йена за евро	123,40	131,07
Евро за СПТ	1,2746	1,2728
Евро за унция чисто злато	1 098,046	973,225

15 Капитал и резерви

15.1 Капитал

Записаният капитал на ЕЦБ възлиза на 10 825 007 069 евро. Капиталът, внесен от НЦБ от еврозоната и извън еврозоната, възлиза на 7 740 076 935 евро.

НЦБ от еврозоната са внесли изцяло дела си в записания капитал, който от 1 януари 2015 г. е в размер на 7 619 884 851 евро, както е показано в таблицата.⁴⁵

⁴⁵ Отделните суми са закръглени до най-близкото цяло число в евро. Поради това общите суми в таблиците от тази статия може да не се равняват.

	Капиталов алгоритъм от 1 януари 2015 г. ⁴⁶ %	Внесен капитал от 1 януари 2015 г. евро
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,4778	268 222 025
Deutsche Bundesbank	17,9973	1 948 208 997
Eesti Pank	0,1928	20 870 614
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	1,1607	125 645 857
Bank of Greece	2,0332	220 094 044
Banco de España	8,8409	957 028 050
Banque de France	14,1792	1 534 899 402
Banca d'Italia	12,3108	1 332 644 970
Central Bank of Cyprus	0,1513	16 378 236
Latvijas Banka	0,2821	30 537 345
Lietuvos bankas	0,4132	44 728 929
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	21 974 764
Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta	0,0648	7 014 605
De Nederlandsche Bank	4,0035	433 379 158
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	212 505 714
Banco de Portugal	1,7434	188 723 173
Banka Slovenije	0,3455	37 400 399
Národná banka Slovenska	0,7725	83 623 180
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	136 005 389
Общо	70,3915	7 619 884 851

НЦБ извън еврозоната са длъжни да внасят 3,75% от записания си капитал като вноски за оперативните разходи на ЕЦБ. В края на 2016 г. тези вноски са на обща стойност 120 192 083 евро, без изменение спрямо 2015 г. НЦБ извън еврозоната нямат право да получават дял от разпределимата печалба на ЕЦБ, включително приходи, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата, нито са задължени да покриват загуби, претърпени от ЕЦБ.

НЦБ извън еврозоната са внесли следните суми:

⁴⁶ Дяловете на отделните НЦБ в капиталовия алгоритъм на ЕЦБ бяха променени последно на 1 януари 2014 г. На 1 януари 2015 г. обаче, поради присъединяването на Литва към еврозоната, общото тегло на НЦБ от еврозоната в целия капитал на ЕЦБ се увеличи, докато общото тегло на НЦБ извън еврозоната намалю. Няма промени през 2016 г.

	Капиталов алгоритъм от 1 януари 2015 г. %	Внесен капитал от 1 януари 2015 г. евро
Българска народна банка	0,8590	3 487 005
Česká národní banka	1,6075	6 525 450
Danmarks Nationalbank	1,4873	6 037 512
Hrvatska narodna banka	0,6023	2 444 963
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	5 601 129
Narodowy Bank Polski	5,1230	20 796 192
Banca Națională a României	2,6024	10 564 124
Sveriges riksbank	2,2729	9 226 559
Bank of England	13,6743	55 509 148
Общо	29,6085	120 192 083

Задбалансови инструменти

16 Програма за предоставяне в заем на ценни книжа

Като част от управлението на собствените си средства ЕЦБ има споразумение за програма за предоставяне в заем на ценни книжа, по силата на което специализирана институция предприема от името на ЕЦБ трансакции по предоставяне в заем на ценни книжа.

В допълнение към това ЕЦБ, съобразно с решенията на Управителния съвет, предостави за отдаване в заем наличностите си от ценни книжа, придобити по първата, втората и третата програма за закупуване на обезпечени облигации, както и наличностите си от ценни книжа, придобити по програмата за закупуване на активи на публичния сектор, а също и закупените по програмата за пазарите на ценни книжа, които са допустими за закупуване и по програмата за закупуване на активи на публичния сектор.⁴⁷

Ако в края на годината не остават неинвестирани обезпечения под формата на пари в брой, съответните операции по предоставяне в заем на ценни книжа се записват по задбалансовите сметки.⁴⁸ Към 31 декември 2016 г. остават неуредени такива операции по предоставяне в заем на ценни книжа на стойност 10,9 млрд. евро (спрямо 4,5 млрд. евро през 2015 г.). От тази сума 3,9 млрд. евро са свързани с отдаването в заем на ценни книжа, държани за целите на паричната политика (спрямо 0,3 млрд. евро през 2015 г.).

17 Лихвени фючърси

Към 31 декември 2016 г. са неуредени следните валутни трансакции, представени по пазарни курсове в края на годината:

Лихвени фючърси в чуждестранна валута	2016 г. Стойност на договора евро	2015 г. Стойност на договора евро	Изменение евро
Покупки	558 770 515	694 406 172	(135 635 657)
Продажби	2 258 798 975	690 554 100	1 568 244 875

Тези трансакции са извършени в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута.

⁴⁷ ЕЦБ не извършва покупки на ценни книжа по програмата за закупуване от корпоративния сектор и съответно няма по нея наличности за предоставяне в заем.

⁴⁸ Когато в края на годината останат неинвестирани обезпечения в брой, тези трансакции се записват по балансови сметки (виж приложение 8, *Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро* и приложение 10, *Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро*).

18 Лихвени суапове

Към 31 декември 2016 г. остават неуредени трансакции по лихвени суапове с условна стойност 378,3 млн. евро, представени по пазарни курсове в края на годината (спрямо 274,5 млн. евро през 2015 г.). Тези трансакции са извършени в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута.

19 Трансакции по валутни суапове и форуърди

Управление на резервите в чуждестранна валута

През 2016 г. трансакции по валутни суапове и форуърди са извършени в контекста на управлението на резервите на ЕЦБ в чуждестранна валута. Вземанията и задълженията в резултат от тези трансакции, които остават неуредени към 31 декември 2016 г., са представени по пазарни курсове в края на годината, както следва:

Трансакции по валутни суапове и форуърди	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Вземания	3 123 544 615	2 467 131 004	656 413 611
Пасиви	2 855 828 167	2 484 517 472	371 310 695

Операции по предоставяне на ликвидност

Вземания и задължения в щатски долари с дата на сетълмент през 2017 г. възникнаха във връзка с предоставянето на ликвидност в щатски долари на контрагенти в Евросистемата (виж приложение 10, *Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро*).

20 Управление на операциите по получаване и предоставяне на кредити

През 2016 г. ЕЦБ продължи да отговаря за управлението на операциите на ЕС по получаване и предоставяне на кредити по Механизма за средносрочна финансова подкрепа, Европейския механизъм за финансово стабилизиране, Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност (ЕМС), както и по споразумението за заем за Гърция. През 2016 г. ЕЦБ обработи плащания, свързани с тези операции, както и плащания във формата на дялове на членовете в основния уставен капитал на ЕМС.

Четири съдебни дела са заведени срещу ЕЦБ и други институции на ЕС от множество вложители, акционери и притежатели на облигации в кредитни институции в Кипър. Ищците твърдят, че са понесли финансови загуби в резултат от действия, които по тяхно мнение са довели до реструктурирането на тези кредитни институции в контекста на програмата за финансова помощ за Кипър. През 2014 г. Общият съд на ЕС вече определи дванадесет подобни дела като недопустими в тяхната цялост. Осем от тези решения са обжалвани и през 2016 г. Съдът на Европейския съюз потвърди недопустимостта на делата или при обжалването се произнесе в полза на ЕЦБ. Участието на ЕЦБ в процеса, водещ до приключване на програмата за финансова помощ, се свеждаше съгласно Договора за създаване на Европейския механизъм за стабилност до предоставяне на техническа консултация съвместно с Европейската комисия и до представяне на необвързващо становище по кипърския проектозакон за реструктуриране на кредитни институции. Поради това се смята, че в резултат на тези дела ЕЦБ няма да понесе загуби.

Приложение към отчета за приходите и разходите

22 Нетен доход от лихви

22.1 Приходи от лихви по чуждестранни резервни активи

Тази статия включва приходите от лихви, от които са приспаднати разходите за лихви, по нетните резервни активи на ЕЦБ в чуждестранна валута, както следва:

	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Приходи от лихви по разплащателни сметки	1 499 288	552 459	946 829
Приходи от лихви по депозити на паричния пазар	18 095 835	6 306 443	11 789 392
Приходи/(разходи) от лихви по репо сделки	(34 017)	38 311	(72 328)
Приходи от лихви по обратни репо сделки	12 745 338	2 920 201	9 825 137
Приходи от лихви по ценни книжа	304 958 993	261 121 900	43 837 093
Приходи/(разходи) от лихви по лихвени суапове	19 080	(861 355)	880 435
Приход от лихви по суапове и форуърдни трансакции в чуждестранна валута	33 157 253	13 127 982	20 029 271
Приходи от лихви по чуждестранни резервни активи (нето)	370 441 770	283 205 941	87 235 829

Общото увеличение на нетните приходи от лихви през 2016 г. се дължи главно на по-високите приходи от лихви, генерирани от портфейла в щатски долари.

22.2 Приходи от лихви, произтичащи от разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата

Тази статия включва приходите от лихви, свързани с дела от 8% на ЕЦБ от общата емисия евробанкноти (виж *Банкноти в обращение* в бележките по счетоводната политика и приложение 5.1, *Вземания във връзка с разпределянето на евробанкноти в рамките на Евросистемата*). Въпреки увеличението от 4,7% на средната стойност на банкнотите в обращение, през 2016 г. се наблюдава намаление на приходите поради факта, че средният лихвен процент по основните операции по рефинансиране беше по-нисък, отколкото през 2015 г. (0,01% през 2016 г. спрямо 0,05% през 2015 г.).

22.3 Олихвяване на вземания на НЦБ във връзка с прехвърлени валутни резерви

В този показател са показани лихвените плащания към НЦБ от еврозоната, произтичащи от техните вземания във връзка с чуждестранни резервни активи, прехвърлени на ЕЦБ (виж приложение 11.1, *Задължения, еквивалентни на прехвърляне на валутни резерви*). Спадът в това олихвяване през 2016 г. отразява факта, че средният лихвен процент по основните операции по рефинансиране е по-нисък, отколкото през 2015 г.

22.4 Други приходи от лихви и Други разходи за лихви⁴⁹

През 2016 г. тези статии обхващаха главно нетните приходи от лихви в размер на 1,0 млрд. евро по ценните книжа, придобити от ЕЦБ за целите на паричната политика (спрямо 0,9 млрд. евро през 2015 г.). От тази сума 0,5 млрд. евро са свързани с нетен приход от лихви по ценни книжа, придобити по програмата за пазарите на ценни книжа (спрямо 0,6 млрд. евро през 2015 г.), а 0,4 млрд. евро са свързани с нетен приход от лихви по ценни книжа, придобити по програмата за закупуване на активи (спрямо 0,2 млрд. евро през 2015 г.).

Остатъкът по тези статии включва главно приходи от лихви и разходи за лихви по портфейла на ЕЦБ от собствени средства (виж приложение 6.2, *Други финансови активи*) и други различни лихвоносни салда.

23 Реализирани печалби/загуби от финансови операции

През 2016 г. нетните реализирани печалби, произтичащи от финансови операции, са, както следва:

	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Реализирани нетни печалби	159 456 244	175 959 137	(16 502 893)
Реализирани нетни печалби от разлики в обменните курсове и в цената на златото	65 085 498	38 474 593	26 610 905
Реализирани нетни печалби, произтичащи от финансови операции	224 541 742	214 433 730	10 108 012

Реализираните нетни печалби включват реализирани печалби и загуби от ценни книжа, лихвени фючърси и лихвени суапове. Спадът на реализираните нетни печалби през 2016 г. се дължи главно на по-ниските реализирани печалби, генерирани от ценни книжа в портфейла в щатски долари.

⁴⁹ Считано от 2016 г. приходите от лихви и разходите за лихви, произтичащи от ценните книжа, държани за целите на паричната политика, се отчитат на нетна база в *Други приходи от лихви* или *Други разходи за лихви*, според това дали нетната сума е положителна или отрицателна (виж *Прекласификации* в бележките по счетоводната политика).

Общото увеличение на реализираните нетни печалби от обменни курсове и цената на златото се дължи главно на изходящ поток на наличности на СПТ в контекста на двустранното споразумение с МВФ за покупко-продажба на СПТ (виж приложение 2.1, *Вземания от МВФ*).

24 Обезценка на финансови активи и позиции

Обезценката на финансови активи и позиции през 2016 г. е, както следва:

	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Нереализирани ценови загуби от ценни книжа	(148 159 250)	(63 827 424)	(84 331 826)
Нереализирани ценови загуби от лихвени суапове	–	(223 892)	223 892
Нереализирани загуби от разлики в обменни курсове	(12 760)	(1 901)	(10 859)
Общо обезценки	(148 172 010)	(64 053 217)	(84 118 793)

По-високите обезценки в сравнение с 2015 г. се дължат главно на по-високата пазарна доходност на ценните книжа в портфейла в щатски долари успоредно с цялостното намаляване на пазарната им стойност.

25 Нетен доход/разходи от такси и комисиони

	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Приходи от такси и комисиони	382 191 051	277 324 169	104 866 882
Разходи, свързани с такси и комисиони	(10 868 282)	(8 991 908)	(1 876 374)
Нетни приходи от такси и комисиони	371 322 769	268 332 261	102 990 508

През 2016 г. приходите по тази статия се състоят основно от надзорни такси. Разходите се изразяват главно в такси за попечителски услуги и такси, дължими на външни мениджъри на активи, извършващи покупки на допустими обезпечени с активи ценни книжа по изрично нареждане на Евросистемата и от нейно име.

Приходи и разходи, свързани с надзорните задачи

През ноември 2014 г. ЕЦБ пое своите надзорни задачи в съответствие с член 33 от Регламент 1024/2013/ЕС на Съвета от 15 октомври 2013 г. За да възстановява разходите си по изпълнението на тези задачи, ЕЦБ начислява надзорни такси на поднадзорните лица. През април 2016 г. ЕЦБ обяви, че годишните надзорни такси за 2016 г. ще възлизат на 404,5 млн. евро.⁵⁰ Тази сума се основава на прогнозните годишни разходи за 2016 г. в размер на

⁵⁰ Тази сума е фактурирана през октомври 2016 г. и дължима на 18 ноември 2016 г.

423,2 млн. евро след корекции за i) излишъка в размер на 18,9 млн. евро от начислените през 2015 г. надзорни такси, ii) възстановените средства във връзка с промени в броя или статута на поднадзорните лица⁵¹ (0,3 млн. евро) и iii) лихви в размер на 0,1 млн. евро, начислени за просрочени плащания през 2015 г.

Въз основа на фактическите разходи на ЕЦБ за задачите по банковия надзор приходите от надзорни такси за 2016 г. възлизат на 382,2 млн. евро.

	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Надзорни такси	382 151 355	277 086 997	105 064 358
<i>в това число:</i>			
<i>Такси, начислени на значими лица или значими групи</i>	338 418 328	245 620 964	92 797 364
<i>Такси, начислени на по-малко значими лица и по-малко значими групи</i>	43 733 027	31 466 033	12 266 994
Общи приходи от задачи, свързани с банковия надзор	382 151 355	277 086 997	105 064 358

Излишъкът в размер на 41,1 млн. евро, възникващ през 2016 г. от разликата между прогнозните разходи (423,2 млн. евро) и фактическите разходи (382,2 млн. евро) е отчетен в статията *Начисления и приходи за бъдещи периоди* (виж приложение 12.2, *Начисления и приходи за бъдещи периоди*). Той ще намали надзорните такси, които ще бъдат начислени през 2017 г.

Освен това ЕЦБ има право да налага глоби или периодични парични санкции на дружества при неизпълнение на задължения, произтичащи от нейните регламенти и решения. През 2016 г. не са налагани такива глоби или санкции.

Свързаните с ЕНМ разноски произтичат от прекия надзор над значимите лица, наблюдението на надзора над по-малко значимите лица и изпълнението на хоризонтални задачи и специализирани услуги. Те включват също така разходи за спомагателните структурни звена на ЕЦБ, включително сграден фонд, управление на човешките ресурси, административни услуги, бюджетиране и контрол, счетоводство, правни услуги, вътрешен одит, статистика и услуги в областта на информационните технологии, които са необходими за изпълнението на надзорните задачи на ЕЦБ.

За 2016 г. разбивката на тези разходи е, както следва:

⁵¹ Въз основа на член 7 от Регламента на ЕЦБ относно надзорните такси (ЕЦБ/2014/41), когато i) спрямо поднадзорно лице или поднадзорна група се осъществява надзор само за част от периода на таксуване, или ii) статутът на поднадзорно лице или поднадзорна група се промени от значимо/значима на по-малко значимо/значима или обратното, индивидуалната надзорна такса се коригира. Такива получени или възстановени суми се вземат предвид при изчисляването на общата годишна надзорна такса, която ще бъде начислена през следващите години.

	2016 г. евро	2015 г. евро	Изменение евро
Заплати и компенсации	180 655 666	141 262 893	39 392 773
Наем и поддръжка на сгради	58 103 644	25 513 220	32 590 424
Други оперативни разходи	143 392 045	110 310 884	33 081 161
Общи разходи за задачи, свързани с банковия надзор	382 151 355	277 086 997	105 064 358

Нарастването на общия брой служители в банковия надзор на ЕЦБ, преместването в нова сграда и осигуряването на статистическа и ИТ инфраструктура за изпълнението на надзорните задачи допринесоха за повишаването на общите разходи на ЕНМ през 2016 г.

26 Доход от акции и дялови участия

Тук са представени дивидентите, получени от акциите на ЕЦБ в БМР (виж приложение 6.2, *Други финансови активи*).

27 Други приходи

Други различни приходи през 2016 г. са възникнали главно от начислените вноски на НЦБ от еврозоната към разходите, направени от ЕЦБ във връзка със съвместни проекти на Евросистемата.

28 Разходи за персонала

По-големият среден брой служители на ЕЦБ през 2016 г. доведе до общо нарастване на разходите за персонала. То беше отчасти компенсирано от намаление на нетните разходи, свързани с доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации.

Този показател включва заплати, надбавки, осигуровки на персонала и различни други разходи, възлизащи на 349,5 млн. евро (спрямо 306,4 млн. евро през 2015 г.). Тук е включена и сумата от 117,0 млн. евро (спрямо 134,4 млн. евро през 2015 г.) признати разходи във връзка с пенсионната програма на ЕЦБ, други доходи след приключване на трудовите правоотношения и други дългосрочни компенсации (виж приложение 12.3, *Други*).

Заплатите и надбавките, включително възнагражденията на висшето ръководство, се формират по принцип според схемата за възнаграждения в институциите на Европейския съюз и са сравними с нея.

Членовете на Изпълнителния съвет и членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ, получават основна заплата, а членовете на Надзорния съвет на непълно работно време, които са служители на ЕЦБ, получават допълнително възнаграждение въз основа на броя на заседанията, в които са

участвали. Освен това членовете на Изпълнителния съвет и членовете на Надзорния съвет на пълно работно време, които са служители на ЕЦБ, получават допълнителни надбавки за представителни цели и смяна на местопребиваването. Що се отнася до председателя, вместо надбавки за смяна на местопребиваването му се предоставя официална резиденция, собственост на ЕЦБ. Съобразно условията, залегнали в Условията за работа на персонала на Европейската централна банка, членовете на двата съвета имат правото да получават семейни надбавки и надбавки за издръжка на дете и образование, в зависимост от индивидуалния случай. Заплатите подлежат на облагане с данък в полза на Европейския съюз, както и на отчисления за вноски за пенсия, здравно осигуряване и застраховки срещу злополука. Надбавките не се облагат с данък и не се вземат предвид за пенсия.

През 2016 г. основните заплати на членовете на Изпълнителния съвет и на членовете на Надзорния съвет, които са служители на ЕЦБ (т.е. без представителите на националните надзорни органи), са, както следва:⁵²

	2016 г. евро	2015 г. евро
Марио Драги (председател)	389 760	385 860
Витор Констанцио (заместник-председател)	334 080	330 744
Петер Праг (член на Съвета)	277 896	275 604
Беноа Кьоре (член на Съвета)	277 896	275 604
Ив Мерш (член на Съвета)	277 896	275 604
Забине Лаутеншлегер (член на Съвета)	277 896	275 604
Общо за Изпълнителния съвет	1 835 424	1 819 020
Общо за Надзорния съвет (членове, които са служители на ЕЦБ)⁵³	631 254	635 385
<i>в това число:</i>		
<i>Даниел Нуи (председател на Надзорния съвет)</i>	277 896	275 604
Общо	2 466 678	2 454 405

В добавка към това допълнителните възнаграждения, изплатени на членове на Надзорния съвет на непълно работно време, са на стойност 343 341 евро (спрямо 352 256 евро през 2015 г.).

Общата стойност на надбавките, изплатени на членовете на двата съвета, и вноските за тях от страна на ЕЦБ в схеми за здравно осигуряване и застраховки срещу злополука е 807 475 евро (спрямо 625 021 евро през 2015 г.). През декември 2015 г. Управителният съвет реши, че на служителите и членовете на съветите, които внасят пълната стойност на частната медицинска застраховка, ЕЦБ ще плаща сума, равностойна на вноската, която би правила, ако тези лица бяха членове на схемата на ЕЦБ за здравно осигуряване. Освен това правилото включва клауза с обратно действие за плащания по здравното осигуряване от 1 януари 2013 г. Поради тази разпоредба се очаква изплатените през 2017 г. надбавки да са по-ниски, отколкото през 2016 г.

⁵² Брутен размер, т.е. преди облагане с данък в полза на Европейския съюз.

⁵³ Общата сума не включва заплатата на Забине Лаутеншлегер, отчетена при тези на другите членове на Изпълнителния съвет.

На бивши членове на Изпълнителния съвет и на Надзорния съвет могат да се изплащат възнаграждения за ограничен период след изтичането на мандата им. През 2016 г. не са извършвани такива плащания. Изплатените пенсии, включително свързаните с това надбавки, за бивши членове на съветите или лица на тяхна издръжка и вноски в схеми за здравно осигуряване и осигуряване срещу злополука възлизат на 834 668 евро (спрямо 783 113 евро през 2015 г.).

В края на 2016 г. приравненият към работни места на пълен работен ден реален брой служители, сключили договор с ЕЦБ, е 3171⁵⁴, от които 320 на ръководни длъжности. Промените в броя на персонала през 2016 г. са, както следва:

	2016 г.	2015 г.
Общ брой на служителите на 1 януари (без новоназначените на 1 януари)	2 871	2 577
Новоназначени служители/служители с променен статут по договор	725	648
Напуснали/с изтекъл срок на договора	(380)	(299)
Нетно увеличение/(намаление) в резултат на промени в схемите за непълно работно време	(45)	(55)
Общо служители към 31 декември	3 171	2 871
Среден брой на наетите	3 007	2 722

29 Административни разходи

Те обхващат всички други текущи разходи за наем и поддръжка на сгради, некапиталови разходи за материали и оборудване, разходи за хонорари, други услуги и доставки, както и разходи, свързани с персонала, включително за подбор, преместване, установяване, обучение и преместване при напускане.

30 Услуги по производството на банкноти

Тези разходи възникват предимно във връзка с презграничното превозване на евробанкноти между печатници за банкноти и НЦБ за доставка на нови банкноти, както и между НЦБ за компенсиране на недостиг с допълнителни запаси. Те се поемат централно от ЕЦБ.

⁵⁴ Не са включени служителите в неплатен отпуск. Този брой включва служители на безсрочен, срочен или краткосрочен договор и участниците в квалификационната програма на ЕЦБ за наскоро дипломирани висшисти. Включени са и служители в отпуск по майчинство или в дългосрочен отпуск по болест.

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

8 February 2017

Independent auditor's report

Opinion

We have audited the financial statements of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2016, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements of the European Central Bank give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2016 and of the results of its operations for the year then ended, in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the European Central Bank in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and Those Charged with Governance for the Financial Statements

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for using the going concern basis of accounting in accordance with Article 4 of the applicable Decision (ECB/2016/35).

Those charged with governance are responsible for overseeing the European Central Bank's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Тази страница се предоставя от ЕЦБ като неофициален превод на доклада на външния одитор на ЕЦБ. В случай на противоречие предимство има английският вариант, подписан от EY.

До председателя и Управителния съвет
на Европейската централна банка
Франкфурт на Майн

8 февруари 2017 г.

Доклад на независимите одитори

Становище

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Европейската централна банка, който включва счетоводния баланс към 31 декември 2016 г., отчета за приходите и разходите за годината, приключваща на същата дата, резюме на важните аспекти на счетоводната политика и други обяснителни приложения.

По наше мнение приложеният финансов отчет на Европейската централна банка дава явна и честна представа за финансовото ѝ състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от операциите ѝ през годината, приключваща на същата дата, в съответствие с принципите, установени от Управителния съвет и изложени в Решение (ЕС) 2016/2247 на ЕЦБ от 3 ноември 2016 г. относно годишните отчети на ЕЦБ (ЕЦБ/2016/35).

Основа на становището

Ние проведохме одита в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Задълженията ни по тези стандарти са описани по-подробно в раздела *Задължения на одиторите при одита на финансовия отчет* на нашия доклад. Ние сме независими от Европейската централна банка в съответствие с етичните изисквания в Германия, които се отнасят за нашия одит на финансовия отчет и които са в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни етични стандарти на счетоводителите (IESBA), и изпълнихме другите си етични задължения в съгласие с тези изисквания. Считаме, че получените от нас одитни доказателства са достатъчна и подходяща основа за изразяване на становище.

Задължение на Изпълнителния съвет на Европейската централна банка и на лицата, натоварени с общо управление във връзка с финансовите отчети

Изпълнителният съвет отговаря за изготвянето и честното представяне на финансовия отчет в съответствие с установените от Управителния съвет принципи, които са изложени в Решение (ЕС) 2016/2247 на ЕЦБ от 3 ноември 2016 г. относно годишните отчети на ЕЦБ (ЕЦБ/2016/35), и за вътрешния контрол, считан от Изпълнителния съвет за необходим с оглед недопускане на съществени неточности във финансовия отчет, независимо дали умишлено или поради грешка.

При изготвянето на финансовия отчет Изпълнителният съвет отговаря за прилагането на счетоводния принцип на действащото предприятие в съответствие с член 4 на приложимото Решение (ЕЦБ/2016/35).

Лицата, натоварени с общо управление, имат задължението да упражняват надзор над процеса на финансовото отчитане на Европейската централна банка.

Задължения на одиторите при одита на финансовия отчет

Нашата цел е да се убедим с разумна степен на сигурност, че като цяло финансовият отчет не съдържа съществени неточности, независимо дали умишлено или поради грешка, и да представим одиторски доклад, включващ нашето становище. „Разумна степен на сигурност“ представлява висока степен на сигурност, но не и гаранция, че проведеният в съответствие с МОС одит непременно ще открие съществени неточности, ако такива съществуват. Неточности могат да се получат умишлено или поради грешка и се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че поотделно или в своята съвкупност биха повлияли върху икономически решения на ползвателите, взети въз основа на финансовия отчет.

В съответствие с МОС, в целия одит прилагаме професионална преценка и поддържаме професионално скептичен подход. Освен това:

- Идентифицираме и подлагаме на оценка рисковете от съществени неточности, независимо дали умишлени или поради грешка; определяме и прилагаме процедури за одит, отговарящи на тези рискове, и събираме одитни доказателства,

които са достатъчни и подходящи за основа на нашето становище. Рискът да не открием умишлена съществена неточност е по-висок, отколкото за съществена неточност в резултат от грешка, той като умишлената неточност може да е свързана с тайно споразумение, подправяне, умишлен пропуск, невярно представяне или незачитане на вътрешния контрол.

- Запознаваме се с вътрешния контрол, свързан с одита, с цел да разработим процедури за одит, които са подходящи за условията, но не и с цел да изразим становище относно ефективността на вътрешния контрол на организацията.
- Оценяваме доколко са подходящи прилаганите счетоводни политики и доколко са разумни приблизителните счетоводни оценки и свързаните с тях оповестявания от страна на ръководните органи.
- Представяме заключение доколко е подходящо прилагането от ръководните органи на счетоводния принцип на действащото предприятие, както и, въз основа на получените одитни доказателства, дали е налице съществена несигурност във връзка със събития или обстоятелства, които биха могли да поставят под значително съмнение способността на организацията да продължи дейността си като действащо предприятие. Ако заключим, че е налице съществена несигурност, сме задължени в одиторския си доклад да привлечем вниманието към свързаните с това оповестявания във финансовите отчети, или, ако тези оповестявания са неподходящи, да изменим становището си. Заключенията ни се основават на одитни доказателства, получени до датата на одиторския доклад.
- Извършваме оценка на цялостното представяне, структурата и съдържанието на финансовия отчет, включително оповестяванията, и на това доколко финансовият отчет представя трансакциите и събитията по начин, който осигурява достоверно представяне.

Комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, относно, наред с останалото, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от него, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на одита

Освен това предоставяме на лицата, натоварени с общо управление, декларация, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и ги уведомяваме за всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към нашата независимост, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

С уважение,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Бележка относно разпределянето на печалби/загуби

Тази бележка не е част от финансовия отчет на ЕЦБ за 2016 г.

В съответствие с член 33 от Устава на ЕСЦБ нетната печалба на ЕЦБ се прехвърля в следната последователност:

- а) размер, определен от Управителния съвет, който не може да превишава 20% от нетната печалба, се прехвърля в общ резервен фонд, чиято горна граница е равна на 100% от капитала; и
- б) останалата нетна печалба се разпределя между притежателите на дялове на ЕЦБ, пропорционално на размера на внесените от тях дялове.⁵⁵

В случай на претърпяна от ЕЦБ загуба недостигът може да се компенсира от общия ѝ резервен фонд и, при необходимост, с решение на Управителния съвет, от паричния доход за съответната финансова година пропорционално и до размера на сумата, разпределяна между НЦБ в съответствие с член 32.5 от Устава на ЕСЦБ.⁵⁶

Нетната печалба на ЕЦБ за 2016 г. възлиза на 1193,1 млн. евро. Съгласно решение на Управителния съвет, на 31 януари 2017 г. се извърши междинно разпределение на печалбата на стойност 966,2 млн. евро между НЦБ от еврозоната. Освен това Управителният съвет взе решение да разпредели между НЦБ от еврозоната оставащата печалба в размер на 226,9 млн. евро.

	2016 г. евро	2015 г. евро
Печалба за годината	1 193 108 250	1 081 790 763
Междинно разпределение на печалбата	(966 234 559)	(812 134 494)
Печалба след междинното разпределение на печалбата	226 873 691	269 656 269
Разпределяне на останалата печалба	(226 873 691)	(269 656 269)
Общо	0	0

⁵⁵ НЦБ извън еврозоната нямат право да получават дял от разпределимата печалба на ЕЦБ и не са задължени да покриват претърпени от нея загуби.

⁵⁶ Съгласно член 32.5 от Устава на ЕСЦБ паричният доход на НЦБ се разпределя помежду им пропорционално на внесените от тях дялове от капитала на ЕЦБ.

© Европейска централна банка, 2017 г.

Пощенски адрес 60640 Frankfurt am Main, Germany
Телефон +49 69 1344 0
Уебсайт www.ecb.europa.eu

Всички права запазени. Разрешава се възпроизвеждането с образователна и нетърговска цел при изрично позоваване на източника.

ISSN 2443-4922
ISBN 978-92-899-2899-1
DOI 10.2866/74208
Каталожен номер (EC) QB-BS-17-001-BG-N